

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พฤษภาคม 2557

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารนิพนธ์
ของ
ณัฐนัย ศรีโรจน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พฤษภาคม 2557

ณัฐนัย ศรีโรจน์. (2557). การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ ดร. รัฐพล ประดับเวทย์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 6 คน 2) บุคคลที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบบประเมินคุณภาพ เว็บไซต์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ และ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อเว็บไซต์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ งานเว็บไซต์ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

THE DEVELOPMENT OF ARCHIVES INSTITUTE OF CULTURE AND ART WEBSITE
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

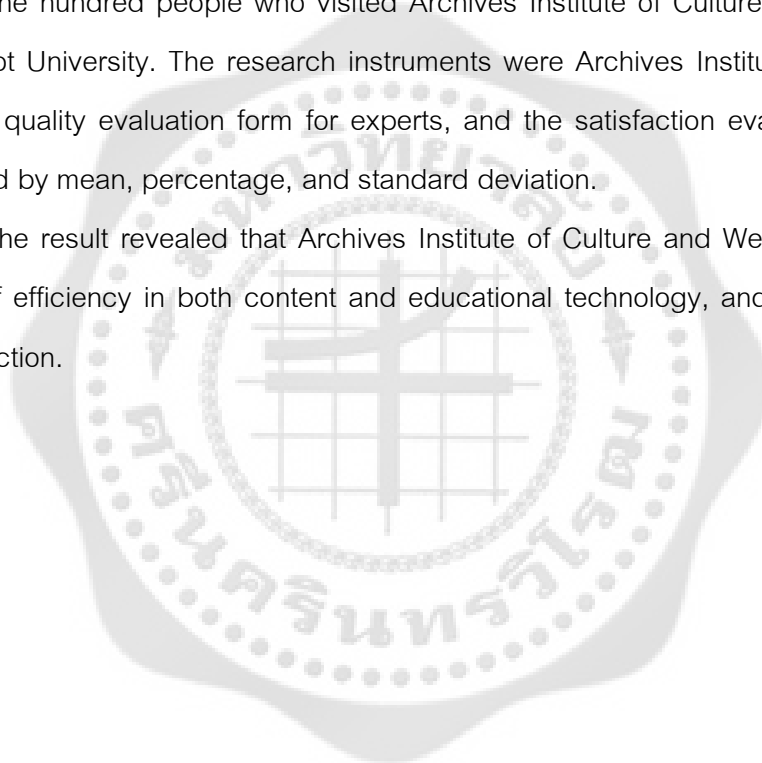
Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

May 2014

Natthanai Sirochana. (2014). *The Development of Archives Institute of Culture and Art Website Srinakharinwirot University*. Master Project, M.Ed. (Educational Technology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr.Rathapol Pradubwate

The purposes of this research were to develop Archives Institute of Culture and Website, Srinakharinwirot University with the expected quality level and to study the satisfaction of users. The target populations were: 1) content and educational technology experts. 2) one hundred people who visited Archives Institute of Culture and Art Website, Srinakharinwirot University. The research instruments were Archives Institute of Culture and Website, the quality evaluation form for experts, and the satisfaction evaluation form. The data analyzed by mean, percentage, and standard deviation.

The result revealed that Archives Institute of Culture and Website, gets a very good level of efficiency in both content and educational technology, and the high level of users' satisfaction.

สารนิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

ณัฐนัย ศรีโรจน์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.รัฐพล ประดับเวทย์)

(อาจารย์ ดร.รัฐพล ประดับเวทย์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นฤมล ศิริวงษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทัย คงคาเพชร)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อยด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงในการให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง และขอขอบคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อ.ดร.รัฐพล ประดับเวทย์ ที่คอยช่วยเหลือในการแก้เล่มวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ อ.ดร.นฤมล ศิริวงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ที่เป็นกรรมการสอบวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผศ.ดร.นพดล อินทร์จันทร์ คุณจันทิรา จิตวีระ คุณจรรยา ไชยโยธา และ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผศ.ดร.ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง ผศ.บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ดร.จารุวัศ หนูทองทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจสอบแก้ไขและประเมินคุณภาพของ เว็บไซต์ และได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนา เว็บไซต์ในครั้งนี้ จนได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยี ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาชมเว็บไซต์และได้ทำการประเมินความพึงพอใจให้ต่อเว็บไซต์ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียน ปริญญาโท เทคโนโลยีการศึกษารุ่นที่ 22 ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้ชีวิต ชื่นมา และเป็น กำลังใจให้ความช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง และเรื่องการศึกษาจนถึงทุกวันนี้

ณัฐนัย ศรีโรจน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีความพึงพอใจ	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา	34
เอกสารเกี่ยวกับหอจดหมายเหตุสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	43
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การดำเนินการทดลองหาคุณภาพและความพึงพอใจ	49
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเว็บไซต์	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
ความมุ่งหมายของการวิจัย	57
ความสำคัญของการวิจัย	57
ขอบเขตของการวิจัย	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	58
การดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล	59
สรุปผลการวิจัย	60
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา	69
ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมิน (IOC)	71
ภาคผนวก ค ผลตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ	75
ภาคผนวก ง แบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และ แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับกลุ่มตัวอย่าง	78
ภาคผนวก จ ตัวอย่างเว็บไซต์หोजจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	84

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1 ผลการประเมินคุณภาพของเว็บไซต์		
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา		53
2 ผลการประเมินคุณภาพของเว็บไซต์		
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา		54
3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม		55
4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์		56

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์	19
2	โครงสร้างเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	45

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากรากฐานของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ "โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง" และ "วิทยาลัยวิชาการศึกษา" ที่ได้วางรากฐานทางการศึกษาไว้อย่างเข้มแข็งในสังคมไทย ในสังคมประชาธิปไตย รากฐาน 6 ทศวรรษ ที่ได้ส่งผ่านอุดมการณ์และแนวคิดทางการศึกษายังรากลึกและกระจายไปทั่วสังคมไทย การปรับเปลี่ยนและพัฒนาจาก สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเฉพาะทาง มาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยพหุศาสตร์ หรือ มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) ในห้วงเวลา 3 ทศวรรษเศษ มหาวิทยาลัยพหุศาสตร์ที่มุ่งสร้างพลังร่วมจากศาสตร์ที่หลากหลาย พลังร่วมเพื่อการขับเคลื่อนสติปัญญาสังคมให้ทรงพลัง บนฐานการค้นคว้าวิจัยและความเป็นเลิศทางวิชาการ "วิสัยทัศน์องค์กรใหม่" บนรากฐานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สะท้อนใน 9 ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการมหาวิทยาลัย

1. ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย
2. ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม
3. ยุทธศาสตร์การสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมและศิลปะ
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพนิสิต
5. ยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษา
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อสังคม
7. ยุทธศาสตร์การบริหารระบบและบุคคล
8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและบริหารทรัพย์สิน
9. ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภารกิจหลักที่สำคัญประการหนึ่งคือ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จึงส่งผลให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในอดีต มีบทบาทโดดเด่นอย่างมากทางด้านการค้นคว้าวิจัย และการสืบสานทางด้านกิจกรรม ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นบทบาทขององค์กรในรูปแบบของสถาบัน ได้แก่ สถาบันทักษิณคดีศึกษา วิทยาเขตสงขลา สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน วิทยาเขตมหาสารคาม รวมทั้ง การมีบทบาทในการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม อย่างต่อเนื่อง

จึงได้เกิดโครงการ จัดตั้งสถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2543 และได้เปลี่ยนชื่อจาก สถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม เป็น สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ เพื่อให้เหมาะสมกับพันธกิจของสถาบันฯ ตามประกาศสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะที่รวบรวมข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ และปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชม ประกอบด้วยหอจดหมายเหตุ

หอเกียรติยศ และพิพิธภัณฑ์การศึกษา โดยตั้งอยู่ ณ อาคารประสานมิตร (อาคาร 3) ที่เริ่มเปิดใช้เมื่อปี พุทธศักราช 2495 เป็นอาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และเป็นห้องทำงานของผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยอินเดียมา ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับ มหาวิทยาลัยอินเดียมา รวมทั้งใช้เป็นสำนักงานบริหารของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา นอกจากนี้อาคารประสานมิตรยังเป็นศูนย์รวมคณาจารย์และนิสิต ทั้งด้านการเรียนการสอน การทำกิจกรรม การสนทนากาาร และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยตลอดมา

จากแผนยุทธศาสตร์สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ พ.ศ. 2551 – 2554 มีข้อที่กำหนดให้ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างจิตสำนึกในความภาคภูมิใจที่มีต่อมหาวิทยาลัย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หอจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (แผนยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติงานสถาบันและศิลปะ พ.ศ. 2551 – 2554. ออนไลน์) หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดส่วนการแสดงให้เห็นเข้าเยี่ยมชมในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ นั้นเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประโยชน์ในการศึกษา และเป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลโบราณสถานและโบราณวัตถุอีกทั้งยังถือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ผู้เข้าชมจะต้องเดินทางไปยังพิพิธภัณฑ์ทำให้เกิดปัญหาด้านงบประมาณและด้านเวลาในการเดินทางก่อให้เกิดความเลื่อมล้ำทางการศึกษาและการเข้าถึงข้อมูล ในปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ภายใต้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (สุวรรณ โชติการ และคณะ. 2554: บทคัดย่อ)

ในยุคศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคแห่งโลกไร้พรมแดน สื่ออินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นมาทัดเทียมกับสื่อมวลชน องค์การขนาดใหญ่ทั้งของรัฐและเอกชนเริ่มให้ความสนใจทำประชาสัมพันธ์ และโฆษณาผ่านช่องทางสื่อสารสมัยใหม่ในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยใช้เป็นสื่อเสริมจากสื่ออื่นๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย สากลทั่วโลก (อดิศักดิ์ อนันนัป. 2540) ตลอดจนเพื่อการสร้างภาพลักษณ์และการ ประชาสัมพันธ์องค์กร (ศิริวรรณ ศรีวิชชุพงษ์. 2542)

สื่ออินเทอร์เน็ตสามารถใช้ดำเนินงานเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายใน เพื่อบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใน ประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้ เพื่อการแจ้งข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย ภายในองค์การ เช่น ผู้บริหาร บุคลากร เจ้าหน้าที่ ซึ่งช่วยประหยัดกระดาษ เวลาที่ใช้ในการผลิตและจัดจำแนกแจกจ่าย และยังสามารถจัดส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ภายในไปยังกลุ่มเป้าหมายภายในองค์การ ได้อย่างรวดเร็ว และใช้ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ภายนอก เช่น ลูกค้า ผู้ใช้บริการ สื่อมวลชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้สนใจ ซึ่งการจัดเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต จะช่วยให้

องค์การเผยแพร่ทำประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับองค์การในด้านต่างๆ เช่น ประวัติความเป็นมาขององค์การ ลักษณะขององค์การ การดำเนินงานขององค์การ ภาระหน้าที่ขององค์การ การบริหารงานองค์การ การจัดแบ่งสายงาน ผู้บริหารองค์การ สินค้า การบริการ การพัฒนาปรับปรุงองค์การ (ศิริวรรณ ศรีวิฑูรย์, 2542)

จากบริบทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบัน วัฒนธรรม และศิลปะข้างต้นดังกล่าวสามารถนำเทคโนโลยี Internet มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างเว็บไซต์ในการนำเสนอ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการเลือกใช้เว็บไซต์ที่มีรูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive) มาใช้ เพื่อการมีส่วนร่วมระหว่างระบบกับผู้ใช้ โดยใช้เทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา ในการนำเสนอมุมมองภาพในแนวระนาบ และทิศทางการเคลื่อนที่เพื่อเปลี่ยนมุมมองเสมือนว่าได้อยู่สถานที่นั้นจริง ทำให้เกิด การประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ในรูปแบบใหม่ๆ สื่อที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ต้องเข้าไปสัมผัสกับกลุ่มคน เพื่อชักจูงหรือชักชวนให้ผู้คนเข้ามาใช้บริการของหน่วยงาน ดังนั้นหน่วยงานจึงต้องสร้างความนิยมและความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดขึ้น ในการประชาสัมพันธ์หน่วยงานนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อที่มีความเหมาะสมเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจและเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้บริการของหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าและทำวิจัย เพื่อที่จะพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

ได้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีคุณภาพดีโดยใช้เทคโนโลยีภาพพาโนรามา 360 องศา ทำให้นิสิต บุคลากร และผู้สนใจทั่วไปได้ทราบถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อสถาบัน โดยผ่านการให้บริการเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรม และศิลปะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 6 คน
2. บุคคลที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 100 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การนำเสนอข้อมูลซึ่งประกอบไปด้วย การแนะนำห้องจัดแสดงต่างๆ ภายในหอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

1. ห้องเทพอาณันทภูมิ จัดแสดงนิทรรศการถาวร พระบรมสาทิสลักษณ์คู่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขณะทรงพระเยาว์ พระบรมราชโอรสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้จัดแสดงฉลองพระองค์ครุยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช 2529 ได้ทรงงาน ชูรับแขก ขณะทรงพระอักษรระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ห้องจารุวัตลักษณ์ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการถาวร เพื่อบอกเล่าความเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการก้าวไปสู่อนาคตอย่างผู้รู้จักรากฐานอย่างมีแก่นสารของมหาวิทยาลัย จัดแสดงโดยมีหลักฐานทางเอกสาร วัตถุสิ่งของ และประวัติบุคคลสำคัญ เริ่มต้นด้วย ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ผู้ก่อตั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย

3. ห้องปฐมบริบท เป็นห้องมัลติมีเดีย ขนาด 50 ที่นั่ง เพื่อนำเสนอสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาตั้งแต่การก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เมื่อ พ.ศ. 2492 จนเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา และต่อสู่จนได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน พ.ศ. 2517 อยู่บริเวณชั้นล่างของอาคาร 3 ปัจจุบันชื่อ อาคารประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นห้องที่มีเครื่องมือสื่อดิจิทัลอุปกรณ์นำสมัยพร้อมในการนำเสนอสื่อต่าง ๆ และห้องนี้ยังสามารถปรับใช้เป็นห้องบรรยายขนาดกลางได้

4. ห้องวิชนิทรรศน์ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน โดยนำเอกสารและวัตถุสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้อง โดยเลือกช่วงเวลาการจัดแสดงที่ตรงกับเหตุการณ์สำคัญๆ ของมหาวิทยาลัย และนิทรรศการด้านวิชาการอื่นๆ

5. ห้องสืบค้นข้อมูล เป็นห้องเก็บรักษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เอกสารบุคคล ภาพถ่าย ฟิล์มแผ่นผังและประวัติอาคาร รวมถึงหนังสือวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อบริการแก่ผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าวิจัย

6. หอเกียรติยศ (Hall of Fame) เป็นห้องแสดงประวัติและผลงานของผู้ก่อตั้ง และท่านผู้มีคุณูปการอันยิ่งใหญ่ที่สัมพันธ์กับแก่นสาระของมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นรูปแบบ การใช้เทคนิคการถ่ายภาพแบบ 360 องศา และใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ในการสร้าง กระบวนการออกแบบที่น่าสนใจเนื้อหาของ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความ เสียง วิทัศน์ ผู้เข้าชม และเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าชมกับคอมพิวเตอร์

2. การพัฒนา เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง การสร้างเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ ใช้รูปแบบเทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศาและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการออกแบบและนำเสนอเนื้อหาของ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รูปแบบ เทคโนโลยีภาพ 360 องศา ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความ เสียง วิทัศน์ ผู้เข้าชม และเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าชมกับคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และเวลา และทำการปรับปรุงแก้ไขเว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปสอบถามความพึงพอใจของผู้ชม

3. คุณภาพเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง การประเมินคุณภาพเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเนื้อหาประกอบไปด้วย ความชัดเจนและถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา ปริมาณเนื้อหาในแต่ละตอนมีความเหมาะสม ความน่าสนใจในการ

นำเสนอ ความเหมาะสมของภาพประกอบ การใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา การใช้ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา อยู่ในเกณฑ์ดี และด้านเทคโนโลยีการศึกษาประกอบไปด้วย เมนู คำสั่ง และปุ่มต่างๆ ที่ใช้งานง่าย รูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ การเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม เทคนิคที่ใช้ในการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา ความสะดวกต่อการเข้าถึงการใช้ ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้ อ่านง่าย สบายตา ใช้สีสวยงาม สบายตา ไม่ดูขัดตา ความเหมาะสมของแบบตัวอักษร ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ความชัดเจนของภาพที่ใช้ประกอบ ขนาดของภาพที่แสดงบนหน้าจอมีความเหมาะสม ความชัดเจนของภาพวิดีโอ การจัดวางตำแหน่งข้อความตัวอักษรและภาพมีความเหมาะสม และ ความชัดเจนของเสียงวิดีโอ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป

4. ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของหอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อเว็บไซต์ของหอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สามารถสนองตอบต่อความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้บริการ ซึ่งประเมินโดยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด (5) พึงพอใจมาก (4) พึงพอใจปานกลาง (3) พึงพอใจน้อย (2) ไม่พึงพอใจ (1)

5. ผู้เชี่ยวชาญ

5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา หมายถึง บุคคลที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือระดับปริญญาเอก ที่ทำงานด้านสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในหอจดหมายเหตุสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่ต่ำกว่า 10 ปี 5 ปี และ 3 ปีตามลำดับ

5.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีคุณวุฒิในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือระดับปริญญาเอก ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี 5 ปี และ 3 ปี ตามลำดับ ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ที่จะอธิบายวิธีการใช้เทคโนโลยีการศึกษาให้ผู้อื่นเข้าใจ สามารถวิเคราะห์หาข้อบกพร่อง และแก้ไขข้อบกพร่องที่อาจจะเกิดขึ้น ในการใช้เว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีความพึงพอใจ
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา
6. เอกสารเกี่ยวข้องกับหอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

1.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาไว้ดังนี้

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา หมายถึง การวิจัยซึ่งเกิดจากความพยายามที่จะสร้างสรรค์ผลิตผลและกระบวนการบางอย่าง ตามหลักการเฉพาะและตามระเบียบวิธีการวิจัยที่สามารถรับรองคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตผลและกระบวนการ เมื่อนำผลนั้นไปใช้ซึ่งรูปแบบการวิจัยและพัฒนาเป็นการแก้ปัญหาทางการศึกษาบางประการ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องออกแบบสร้างสรรค์และพัฒนาผลผลิตด้วยการทดลองประเมินผลและป้อนข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลผลิตนั้นให้พัฒนาขึ้นทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (เปรี๊ยะ กุมุท, 2519: 2)

การวิจัยและพัฒนา (Research and development) หรือที่เรียกชื่อย่อว่า R&D เป็นการวิจัยประยุกต์ที่มุ่งคิดค้นแนวทางหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อสนองความจำเป็นหรือเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะที่สำคัญบางประการ การวิจัยพัฒนามีจุดเริ่มต้นในวงการทหารตั้งแต่สมัยสงครามโลกที่มีการวิจัยคิดค้นอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ๆ ต่อมาขยายเข้ามาในวงการอุตสาหกรรมมีการคิดค้นและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อการแข่งขันในการผลิตและการค้าขาย การคิดค้นและการพัฒนา

ต่างก็อาศัยกลวิธีการวิจัยที่ช่วยในการคิดค้นนั้นสะดวก มีเหตุผลและมีคุณภาพที่พิสูจน์ได้จริง (ชูเกียรติ โพธิ์ทอง. 2544: 6)

การออกแบบวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการ 3 กระบวนการคือวิจัย (Research) สร้างหรือพัฒนา (Development) การนำไปแจกจ่าย (Diffusion) หรือเรียกชื่อย่อว่าระบบ R, D and D มีรายละเอียดดังนี้

1. Research Function มีดังนี้

- 1.1 การวิจัย
- 1.2 การค้นหาปัญหา
- 1.3 การรวบรวมปัญหา

2. Development Function มีดังนี้

- 2.1 การกำหนดปัญหาและดำเนินการ
- 2.2 ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา
- 2.3 การจัดทำโปรแกรมและรูปแบบ ตลอดจนถึงเป็นชุดของโปรแกรมออกมา
- 2.4 มีการวัดผลประเมินผล

3. Diffusion Function มีดังนี้

- 3.1 แจกจ่ายโปรแกรมและชุดโปรแกรมนั้น
- 3.2 สาธิตการใช้และบอกถึงประสิทธิภาพของชุดโปรแกรมนั้น
- 3.3 จัดระบบการใช้ที่ได้
- 3.4 ให้บริการต่าง (วารินทร์ รัตมีพรหม. 2542)

การวิจัยและพัฒนา หมายถึง การพัฒนาองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งผลผลิตทางการศึกษาได้แก่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน สื่อการเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สื่อการสอนประเภทต่างๆ และการจัดการระบบ การวิจัยและพัฒนาจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์บุคลากร และเวลาในการทำให้สมบูรณ์ ผลของการพัฒนาจะทำให้ได้มาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและได้รายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง และจะสมบูรณ์แบบเมื่อผลผลิตถูกนำไปทดสอบภาคสนามและหาประสิทธิภาพให้อยู่ในระดับมาตรฐาน (Gay. 1976: 8)

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development = R&D) เป็นการพัฒนาการศึกษาโดยอาศัยขั้นพื้นฐานการวิจัย (Research Based Education Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการศึกษาโดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลักคือใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบ

คุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาอันหมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ได้แก่ หนังสือแบบเรียน ฟลิ์ม สไลด์ เทปเสียง วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯ (Borg and Gall.1989: 798)

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาแตกต่างจากการวิจัยทางการศึกษาใน 2 ประการ คือ เป้าประสงค์ (Goal) การวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา แม้ว่าการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาหลายโครงการก็มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพของวิธีสอน หรืออุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยอาจพัฒนาสื่อ หรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการสอนแต่ละแบบ แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไปการนำไปใช้ การวิจัยทางการศึกษา มีช่องว่างระหว่างผลการวิจัยกับการนำไปใช้จริงอย่างกว้างขวาง กล่าวคือผลการวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากอยู่ในตู้ไม่ได้รับการพิจารณานำไปใช้ นักการศึกษาและนักวิจัยจึงหาทางลดช่องว่างดังกล่าวโดยวิธีที่เรียกว่า “การวิจัยและพัฒนา ” (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. 2544)

1.2 ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา

บอร์ก และ กอลล์ (Borg; & Gall. 1989: 784) กล่าวถึงขั้นตอนที่สำคัญของการวิจัยและพัฒนา มี 10 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในขั้นนี้เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลผลิตการศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็น ผู้วิจัยและพัฒนาอาจต้องทำการวิจัยขนาดเล็ก เพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีไม่สามารถตอบได้ ก่อนที่จะทำการพัฒนาต่อไป

ขั้นที่ 2 การวางแผน

ขั้นนี้จะระบุทักษะในการเรียน การอธิบายวัตถุประสงค์และผลสืบเนื่องจากผลผลิต การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

ขั้นที่ 3 การพัฒนารูปแบบขั้นต้นของผลผลิต

ขั้นนี้จะเตรียมการเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน กระบวนการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผล

ขั้นที่ 4 การทดสอบภาคสนามเบื้องต้น

ขั้นนี้จะทำการทดสอบผลผลิตในโรงเรียนจำนวน 1-3 โรงเรียน นักเรียน 6-12 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์ผล

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 1

ขั้นนี้จะปรับปรุงผลผลิตตามข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 การทดสอบภาคสนาม

ขั้นนี้จะนำผลผลิตที่ปรับปรุงในขั้นที่ 5 มาทำการทดสอบในโรงเรียนจำนวน 5-15 โรงเรียน นักเรียน 30-100 คน ประเมินผลในเชิงปริมาณก่อนและหลังการใช้ผลผลิต นำผลที่ได้ เทียบกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้และเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมตามเหมาะสม

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 2

ขั้นนี้จะปรับปรุงผลผลิตตามข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นที่ 6

ขั้นที่ 8 การทดสอบการใช้ภาคสนาม

ขั้นนี้จะนำผลผลิตที่ปรับปรุงในขั้นที่ 7 มาทำการทดสอบในโรงเรียนจำนวน 10-30 โรงเรียน นักเรียน 40-200 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ผล

ขั้นที่ 9 ปรับปรุงผลผลิตขั้นสุดท้าย

ขั้นนี้จะปรับปรุงผลผลิตตามข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นที่ 8

ขั้นที่ 10 การเผยแพร่และการนำเสนอผล

ขั้นนี้จะจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อที่ประชุมและเผยแพร่ในวารสาร และควบคุมคุณภาพของการเผยแพร่

โดยสรุปแล้วการวิจัยและพัฒนาเป็นรูปแบบการวิจัยที่ทำให้การวิจัยการศึกษาทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ได้รับการนำไปใช้ในการปรับปรุง หรือพัฒนาการศึกษามากยิ่งขึ้นเพราะการวิจัยและพัฒนานั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาในการจัดการศึกษา ได้อย่างกว้างขวาง ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาส่วนใหญ่เหมือนขั้นตอนการวิจัยการศึกษา และขั้นตอนที่ 7 เหมือนการวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation Research) อีกด้วย การที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาในเมืองไทยจึงไม่เป็นที่ยากเกินไป เพราะการวิจัยการศึกษาได้เจริญก้าวหน้าในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน หน่วยงานราชการระดับสูงหลายแห่งมีการทำวิจัยการศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้น และเป็นกิจจะลักษณะ ในทางการศึกษานั้นก็มีการเปิดสอนการวิจัยการศึกษากันถึงระดับปริญญาเอก ดังนั้นหากวงการวิจัย การศึกษาไทยจะหันมาสนใจการวิจัยและการพัฒนาเพิ่มขึ้นก็จะเป็นการทำให้มีการนำผลการวิจัยการศึกษาไปใช้กันอย่างกว้างขวาง และเด่นชัดยิ่งขึ้นในอนาคต (บุญสืบ พันธุ์ดี. 2537 :84 - 85)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

2.1 ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) จากคำอธิบายความหมายในพจนานุกรมหลายๆ ฉบับได้อธิบายความหมายของคำว่า “การประชาสัมพันธ์” ไว้ดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 505) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า “เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน” พจนานุกรม Webster’s New Collegiate ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า “คือธุรกิจที่ช่วยชักนำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและมีความนิยมชมชอบ (goodwill) ต่อบุคคลหรือหน่วยงานสถาบันนั้น” พจนานุกรม World Book Dictionary อธิบายถึงความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมของหน่วยงาน องค์การ สถาบัน หรือบุคคลที่ปฏิบัติเพื่อชนะใจประชาชนทั่วไปรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจถึงนโยบาย และวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยการแพร่กระจายข่าวสารทางเครื่องมือสื่อสาร เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

2. เจตคติของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน องค์การ สถาบัน

3. การดำเนินธุรกิจและอาชีพทางด้านนี้ The American Heritage Dictionary ได้ให้คำจำกัดความของการประชาสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

3. 1. กิจกรรมและวิธีการที่องค์การสถาบันปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี (favorable relationship) กับประชาชน

3. 2. ระดับขั้น (Degree) ของความสำเร็จที่ได้รับจากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

3.3. ศิลปะและศาสตร์ที่ว่าด้วยวิชาการทางนี้คำว่า “การประชาสัมพันธ์” ในความหมายของนักวิชาการศึกษา ซึ่งท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เสรี วงษ์มณฑา (2525: 4) ได้ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่มีการวางแผนในการที่จะมีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจของสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง โดยกระทำสิ่งที่ดีที่มีคุณค่า กับสังคมเพื่อให้สาธารณชนเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและองค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือสมาคม ตลอดจนมีภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับหน่วยงานต่างๆ เหล่านั้นเพื่อให้หน่วยงานได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่ดีจากสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในระยะต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ

ชม ภูมิภาค (2526: 4) ได้ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์ คือวิธีการของสถาบันอันมีแผนการและการกระทำต่อเนื่องกันไป ในอันที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชน เพื่อให้สถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนร่วมมือซึ่งกัน

และกัน อันเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้นดำเนินงานไปได้ผลดี สมความมุ่งหมาย โดยมีประชาติเป็นแนวบรรทัดฐาน

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (25 28) ได้ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีของหน่วยงานเพื่อให้เลือกใช้บริการได้ถูกต้อง เพื่อสร้างความศรัทธาค่านิยมให้เกิดขึ้นกับองค์กร อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กร สถาบันและหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คัทลิฟ (Cutlip. 1978: 8-9) ได้ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การติดต่อเผยแพร่ข่าวสารแนวนโยบายของหน่วยงานไปยังประชาชนทั้งหลายที่มีส่วนสัมพันธ์ในขณะเดียวกันเป็นแนวทางตรวจสอบความคิดเห็นและความรู้ ความต้องการของประชาชนให้หน่วยงานหรือองค์กรได้ทราบ เพื่อสร้างการสนับสนุนแท้จริงให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย สามารถปรับปรุงหน่วยงานตามแนวความคิดของสังคมได้

เบอร์เนย์ (Beranys. 1977) ให้ความหมายไว้ว่า การประชาสัมพันธ์มีความหมายอยู่ 3 ประการ คือ

1. เผยแพร่ข่าวสารความรู้ให้ประชาชนทราบ
2. ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุนและเห็นชอบกับความมุ่งหมายและการดำเนินการของสถาบัน
3. ช่วยดำเนินการปรับแนวความคิดเห็นของประชาชนและสถาบัน ให้มีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกันและเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

มาร์สตัน (Marston. 1977: 4) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ ภาระหน้าที่ของฝ่ายจัดการในอันที่จะประเมินทักษะของกลุ่มสาธารณชน กำหนดนโยบายและวิธีดำเนินปฏิบัติขององค์การของตนสอดคล้องให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผลประโยชน์ของประชาชน และวางโครงการปฏิบัติงาน (สื่อสารติดต่อ) เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและยอมรับนับถือ

2.2 จุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ นับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสถาบันหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เปรียบเสมือนกับคำอธิบายหน้าตาหรือภาพลักษณ์ของหน่วยงานนั้น ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ ให้กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานได้ทราบ ดังนั้นนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (252 6) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อสร้างความนิยม (Positive Steps to Achieve Goodwill) การสร้างความนิยมประกอบไปด้วยการเร่งเร้าเพื่อสร้างและธำรงไว้ซึ่งความนิยมเลื่อมใส และศรัทธาจากกลุ่มประชาชนในนโยบาย ท่าที วิธีการดำเนินงานและผลงานทั้งหลายของสถาบันเพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปด้วยความราบรื่น สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม

2. เพื่อรักษาชื่อเสียงมิให้เสื่อมเสีย (Action to Safeguard Reputations) การรักษาชื่อเสียงเพื่อมิให้เสื่อมเสีย นั้น นับได้ว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญข้อหนึ่งของการ ประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ เรื่องกิตติศัพท์ชื่อเสียงของสถาบันย่อมทำให้เป็นที่ยอมรับและให้ความร่วมมือจาก กลุ่มประชาชน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับว่าประชาชนมีความเข้าใจในสถาบันถูกต้องกว้างขวางมากน้อยเพียงใด หากประชาชนเข้าใจผิดย่อมจะนำมาซึ่งอุปสรรคทั้งหลายในการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์จึงเป็นเสมือนกระจกเงาของสถาบันในการพิจารณาข้อบกพร่องต่างๆ แล้วหาหนทางปรับปรุงแก้ไข หรืออีกนัยหนึ่ง เพื่อสร้างภาพพจน์ หรือความเข้าใจที่ถูกต้องปราศจากมลทินให้แก่ประชาชนนั่นเอง

3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภายใน (Internal Relationships) การสร้างความสัมพันธ์ภายใน ในการดำเนินงานของสถาบันใดๆ จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ร่าเริงหรือไม่เพียงใดนั้น ความสัมพันธ์ของกลุ่มประชาชนภายในสถาบัน เป็นปัจจัยหรืออุปสรรคสำคัญอันดับแรกของสถาบัน กล่าวคือ หากความสัมพันธ์ภายในสถาบันดี การดำเนินงานของสถาบันก็จะเป็นไปด้วยความราบรื่น หากความสัมพันธ์ภายในไม่ดีแล้ว นอกจากจะเป็นอุปสรรคของการดำเนินงานแล้วยังจะมีผลต่อ ความสัมพันธ์กับกลุ่มประชาชนภายนอกสถาบันด้วย ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์ ประการที่สามนี้จึงมีความสำคัญทั้งในแง่ของการบริหารภายใน และการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกด้วย

วิรัช อภิรัตน์กุล (2535: 174) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า

1. เพื่ออธิบายนโยบายของการดำเนินงาน วัตถุประสงค์และประเภทของการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ ให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ
2. เพื่ออธิบายให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการได้ทราบถึงทัศนคติ ประชามติ หรือความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน
3. เพื่อคาดการณ์หาจุดบกพร่องต่าง ๆ เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อหน่วยงาน
4. เพื่อให้ประชาชนยอมรับในเรื่องการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน
5. เพื่อแก้ปัญหาคความยุ่งยากต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน

6) เพื่อแนะนำฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เพื่อความเจริญก้าวหน้าและมีชื่อเสียงที่ดีต่อหน่วยงาน

2.3 หลักการประชาสัมพันธ์

สะอาด ตัณศุภผล (2513: 13) ได้กล่าวถึง หลักการประชาสัมพันธ์ ไว้ 3 ประการ คือ

1. การโฆษณาเผยแพร่ คือ การบอกกล่าวเผยแพร่เรื่องราวและข่าวสารของสถาบันไปสู่ประชาชน ข่าวสารจะสร้างภาพพจน์ชื่อเสียงและความเข้าใจอันดีแก่ประชาชน ถึงแม้การโฆษณาเผยแพร่จะเป็นการบอกกล่าวเรื่องราวข่าวสารจากทางสถาบันแต่เพียงข้างเดียว แต่ก็ยังเป็นหลักการสำคัญประการแรกในการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นพื้นฐานแห่งความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาข่าวสาร
- 1.2 กำหนดกลุ่มประชาชนเป้าหมาย
- 1.3 ใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อให้ข่าวสารถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมาย
- 1.4 จัดข่าวสารให้มีลักษณะเป็นกันเองกับกลุ่มผู้รับให้อยู่ในสภาวะที่ผู้รับจะรับรู้

และเข้าใจได้

1.5 จัดข่าวสารและวิธีการบอกกล่าวให้น่าสนใจผู้รับได้ เช่น การคำนึงถึงจุดอ่อนไหวทางอารมณ์ การกล่าวซ้ำ การชี้แจงแนะนำ เป็นต้น

2. การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด หมายถึง ความเข้าใจผิดของประชาชนที่มีต่อสถาบันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวิชาการ ความรู้ หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ความเข้าใจผิด (Misconception หรือ Misunderstanding) ซึ่งความเข้าใจผิดนี้จะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นมากมาย เช่น ขาดศรัทธา หวาดระแวง ไม่ไว้วางใจ ไปจนถึงการไม่ให้ความสนับสนุนร่วม ซึ่งนักประชาสัมพันธ์จะต้องคำนึงถึงหลักการในข้อนี้ เพื่อเป็นการเตรียมแผนงานในการป้องกันและแก้ไข หากมีความเข้าใจผิดเกิดขึ้นความเข้าใจผิดที่จะเกิดขึ้นโดยทั่วไปได้แก่ นโยบายของสถาบัน ความมุ่งหมาย วิธีการดำเนินงาน และผลงานของสถาบัน

3. การสำรวจกระแสประชามติ คำว่า ประชามติ (Public Opinion) หมายถึง ท่าที เจตนาอารมณ์ ปฏิกริยา ความรู้สึกนึกคิดทุก ๆ ด้าน ที่กลุ่มประชาชนแสดงออกมา หรือหมายถึงถ้อยคำ ท่าทีอันแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของคนหมู่มากที่ได้ถูกเอียงเกี่ยวกับประเด็นขัดแย้งอย่างใดอย่างหนึ่ง เกิดขึ้นจากความหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประชามติเป็นเรื่องสำคัญของการประชาสัมพันธ์ และเป็นพื้นฐานของการบริหาร เพราะประชามติ คือ ท่าที ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อนโยบาย วิธีการ ตลอดจนผลงานของสถาบัน การประชาสัมพันธ์จึงเปรียบเสมือนกระจกเงาของสถาบัน จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจกระแสประชามติอยู่เสมอ

2.4 หน้าที่ของการประชาสัมพันธ์

ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์มากมายที่ต้องรับผิดชอบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งกิจกรรมหรือหน้าที่ของการประชาสัมพันธ์อาจแบ่งได้เป็น 5 ประการ คือ (หน้าที่ของการประชาสัมพันธ์. สืบค้นข้อมูล 3 มกราคม 2557, จาก <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sms/market/Unit8/SUBM1/U813-1.htm>)

1. การให้คำแนะนำและคำปรึกษา (Advice and counsel) หน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ คือการให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็น หรือข้อปัญหาที่เป็นที่ถกเถียงของสาธารณชน หรือการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร ในฐานะที่องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจึงต้องแสดงให้เห็นให้สาธารณชน

2. การประกาศ (Publication) หน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ คือ การประกาศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารขององค์กรผ่านสื่อมวลชนที่องค์กรสามารถควบคุมได้ทั้งในด้านเนื้อหา และรูปแบบของสื่อที่ใช้เป็นการนำเสนอข่าวขององค์กรในด้านที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และบุคลากร เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของสาธารณชนให้รู้จักองค์กร บุคลากร และผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

3. การเผยแพร่ (Publicity) หน้าที่ของการประชาสัมพันธ์ คือ การเผยแพร่ข่าวสารขององค์กรต่อสื่อมวลชน โดยหน่วยงานประชาสัมพันธ์จะเป็นเสมือนแหล่งหรือศูนย์กลางในการสื่อสารขององค์กร การเผยแพร่นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อ และทัศนคติที่ดีของสาธารณชนต่อ

4. การชักชวน (Lobbying) หน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ คือ การคัดค้านในการสิ่งที่จะเป็นผลเสียต่อองค์กรเพราะหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีของประชาชน

5. การส่งเสริมกิจกรรมสาธารณะ (Public affairs) หน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ คือ การให้การสนับสนุน หรือส่งเสริมการดำเนินการกิจกรรมของสาธารณชนต่างๆ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าองค์กรให้ความสำคัญและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์

2.5 กลุ่มเป้าหมายของการประชาสัมพันธ์

ในการประชาสัมพันธ์นั้น สามารถแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (กลุ่มประชาชนเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์. สืบค้นข้อมูล 3 มกราคม 2557, จาก <http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter7-5.html>)

1. กลุ่มประชาชนภายใน หมายถึง กลุ่มบุคลากร เจ้าหน้าที่ พนักงาน ขององค์กร สถาบันหรือหน่วยงาน

2. กลุ่มประชาชนภายนอก หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กร สถาบันหรือหน่วยงาน อันได้แก่ กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน องค์กรหรือสถาบันโดยตรง กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น และกลุ่มประชาชนทั่วไป

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์

3.1 ความหมายของเว็บไซต์

คำว่าเว็บไซต์ (Web site) มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

ประภาพร ช่างไม้ (2548: 5) กล่าวว่า “เว็บไซต์ คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นเว็บ ซึ่งหมายความว่าถึงเว็บเพจ (Webpage) ทุกหน้า รูปทุกรูปที่นำเข้ามาใช้ แฟ้มข้อมูลเสียง รูปเคลื่อนไหวและส่วนประกอบอื่นๆ ที่นำมาใช้ เช่น โปรแกรมที่เขียนขึ้น สามารถเปรียบเทียบได้ว่าเว็บไซต์เป็นเสมือนหนังสือทั้งเล่ม ” ส่วนกฤษณะ สถิต (2549: 23) กล่าวว่า “เว็บไซต์ คือ สถานที่สำหรับเก็บเอกสารเอกซที่เอ็มแอล (HTML) หรือเว็บเพจสำหรับการเผยแพร่ข่าวสาร บนอินเทอร์เน็ต ” อีกทั้ง ดวงพร เกียงคำ (2549: 22) กล่าวว่า “เว็บไซต์ คือ กลุ่มของเว็บเพจ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น กลุ่มของเว็บเพจที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ รวมทั้งสินค้าและบริการ ของบริษัทหนึ่ง เป็นต้น ภายในเว็บไซต์นอกจากเว็บเพจหรือแฟ้มข้อมูลเอกซที่เอ็มแอลแล้ว ยังประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลชนิดอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับสร้างเป็นหน้าเว็บเพจ เช่น รูปภาพ สื่อประสม (Multimedia) แฟ้มข้อมูลโปรแกรมภาษาสคริปต์ (Script) และแฟ้มข้อมูลข้อมูลสำหรับให้ดาวน์โหลด เป็นต้น”

ส่วนสุปราณี ธีรไกรศรี (2542: 18) กล่าวว่า “เว็บไซต์ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่อาจใช้ระบบปฏิบัติการใดๆ ก็ได้ เช่น วินโดวส์ เอ็นที (Windows NT) หรือยูนิกซ์ (UNIX) เป็นต้น และมีโปรแกรมจัดการที่ทำงานอยู่ในเครื่องนั้นเพื่อให้เครื่องดังกล่าวทำหน้าที่เป็นเครื่องบริการเว็บ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เก็บเว็บเพจที่อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลเอกสารที่เขียนด้วยภาษาเอกซที่เอ็มแอล อยู่ด้วย” ซึ่งสอดคล้องกับวิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2542: 180) ที่กล่าวว่า “เว็บไซต์เป็นแหล่งที่รวมของเว็บเพจทั้งหมดที่จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันของหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งๆ เมื่อใดที่ใช้โปรแกรม ค้นดู (Browser) โปรแกรมค้นดูจะทำการติดต่อกับเว็บไซต์ที่เก็บเว็บเพจนั้น เพื่อทำการโอนย้ายเว็บที่ต้องการมายังเครื่องของผู้ใช้ ” นอกจากนี้ จักรชัย โสอินทร์และอรุพงษ์ กัลยาสิริ (2542: 18) กล่าวว่า “เว็บไซต์ คือ สถานที่อยู่ของเว็บเพจที่โปรแกรมค้นดูจะสามารถไปดึงข้อมูลมาเปิดให้ดูได้ โดยเว็บไซต์นี้จะอยู่ในเครื่องที่ให้บริการที่เรียกว่าเครื่องบริการเว็บ”

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า เว็บไซต์ คือ แหล่งรวบรวมเว็บเพจขององค์กร หนึ่งๆ ซึ่งจะประกอบด้วยสื่อประสมต่างๆ ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เป็นที่อยู่ของสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงได้โดยผ่านเว็ลด์ไวด์เว็บ

3.2 ประเภทของเว็บไซต์

ปัจจุบันเว็บไซต์ถูกสร้างเพิ่มขึ้นมามากขึ้น นอกจากองค์กรต่างๆ สถาบันการศึกษา ธุรกิจการค้า แล้วยังมีเว็บไซต์เพื่อการบันเทิง แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จึงได้มีการจัดแบ่งเว็บไซต์ออกเป็น 8 ประเภทดังนี้ (วรวิชัย ศรีสุเทพ. 2548: 55-61)

3.2.1 เว็บไซต์ (Portal site)

เว็บทำนั้นอาจเรียกอีกชื่อหนึ่งได้ว่าเว็บวาไรตี้ (variety web) ซึ่งหมายถึงเว็บไซต์ให้บริการต่างๆ ไร้มากมาย มักประกอบไปด้วยบริการเครื่องมือค้นหา ที่รวบรวมลิงค์ของเว็บไซต์ที่น่าสนใจไว้มากมายให้ได้ค้นหา รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่มีสาระและบันเทิงหลากหลายประเภท เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ดูดวง ท่องเที่ยว IT เกม สุขภาพ หรืออื่นๆ นอกจากนั้นแล้วเว็บทำยังมีลักษณะในการเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้คนในสังคมในเรื่องเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ซึ่งเรียกว่าเว็บชุมชน (community web) คือเป็นเว็บไซต์ให้บริการพื้นที่แก่กลุ่มคนผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้เข้ามาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นกัน

3.2.2 เว็บไซต์ข่าว (News site)

เว็บข่าวมักเป็นเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นโดยองค์กรข่าวหรือสถาบันสื่อสารมวลชนต่างๆ ที่มีสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ของตนเองเป็นหลัก เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หรือแม้กระทั่งกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ แต่องค์กรเหล่านี้ได้นำเว็บไซต์มาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อนำเสนอข่าวและสาระที่เป็นการสรุปใจความสำคัญหรือรวบรวมเนื้อหาจากข่าวในรอบเดือนหรือรอบปี ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลและติดตามข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา แม้ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม

3.2.3 เว็บไซต์ข้อมูล (Information site)

เว็บข้อมูลนั้นเป็นเว็บไซต์ให้บริการเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงต่างๆ ตนเองขึ้นมา เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลที่สนใจ ได้เข้ามาศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตนได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดแก่ประชาชนในสังคมอีกด้วย

3.2.4 เว็บไซต์ธุรกิจหรือการตลาด (Business/ Marketing site)

เว็บธุรกิจหรือการตลาด เป็นเว็บไซต์ที่มักสร้างขึ้นโดยองค์กรธุรกิจต่างๆ มีจุดมุ่งหมายหลักในการประชาสัมพันธ์องค์กรและเพิ่มผลกำไรทางการค้า โดยเนื้อหาส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดมักจะเป็นการนำเสนอที่มีความน่าสนใจและตรงใจกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อผลกำไรทางธุรกิจนั่นเอง

3.2.5 เว็บไซต์การศึกษา (Education site)

เว็บไซต์ศึกษามักเป็นเว็บที่สร้างขึ้นโดยสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีนโยบายในการเผยแพร่ความรู้ และให้โอกาสในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไป เว็บไซต์การศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เว็บที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงนั้น ได้แก่เว็บของสถาบันการศึกษา ห้องสมุด และเว็บที่ให้บริการการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่เรียกว่า อี-เลิร์นนิง (e-learning) นอกจากนี้แล้วยังรวมถึงเว็บที่สอนหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น การทำเว็บ การทำอาหาร การถ่ายภาพ การเขียนโปรแกรม ฯลฯ

3.2.6 เว็บบันเทิง (Entertainment site)

เว็บบันเทิงนั้นมุ่งเสนอและให้บริการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความบันเทิง โดยทั่วไปอาจนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการบันเทิงทั่วไป เช่น ดนตรี ภาพยนตร์ ดารา กีฬา ความรัก บทกลอน การ์ตูน เรื่องขำขัน รวมถึงการให้บริการดาวน์โหลดไฟล์และริงโทนสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่อีกด้วย เว็บประเภทนี้อาจมีรูปแบบที่เป็นอินเตอร์แอคทีฟที่ตื่นเต้นตื่นเต้นใจ หรือใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดียได้มากกว่าเว็บประเภทอื่น

3.2.7 เว็บไซต์ที่ไม่แสวงหาผลกำไร (None-profit organization site)

เว็บประเภทนี้มักจะเป็นเว็บที่สร้างขึ้นโดยกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ที่มีนโยบายในการสร้างสรรค์ที่ช่วยเหลือสังคมโดยไม่หวังผลกำไรหรือค่าตอบแทน ซึ่งกลุ่มบุคคลหรือองค์กรเหล่านี้ ได้แก่ สมาคม ชมรม มูลนิธิ และโครงการต่างๆ โดยอาจมีจุดประสงค์เฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อทำความดี สร้างสรรค์สังคม พิทักษ์สิ่งแวดล้อม ปกป้องสิทธิมนุษยชน รณรงค์ไม่ให้สูบบุหรี่ หรืออาจรวมตัวกันเพื่อดูแลผลประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่ม

3.2.8 เว็บส่วนตัว (personal site)

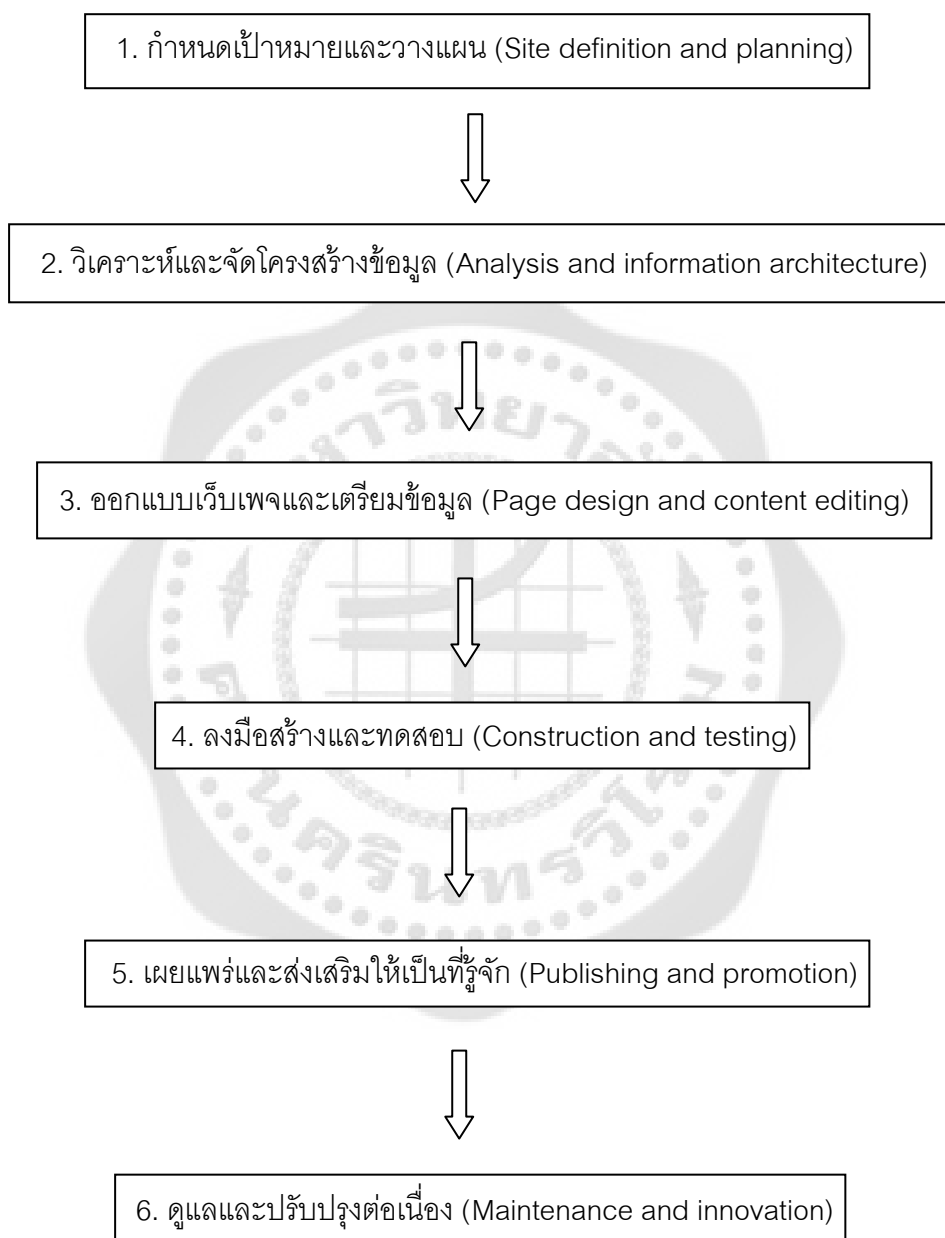
เว็บส่วนตัวอาจเป็นเว็บของคนๆ เดียว เพื่อนฝูง หรือครอบครัวก็ได้ โดยอาจจัดทำขึ้นด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น แนะนำกลุ่มเพื่อน โชว์รูปภาพ แสดงความคิดเห็น เขียนไดอารี่ประจำวัน นำเสนอผลงาน ถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เชี่ยวชาญหรือสนใจ โดยทั้งหมดนี้อาจทำเป็นเว็บไซต์หรือเป็นเพียงเว็บเพจหน้าเดียวก็ได้

3.3 กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์

การพัฒนาเว็บไซต์อย่างมีหลักการ ดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน จะทำให้ผู้สร้างเว็บไซต์สามารถใส่ใจรายละเอียดที่จำเป็นในแต่ละขั้นตอนของการออกแบบ ซึ่งจะช่วยป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และลดความเสี่ยงที่จะทำให้เว็บประสบความสำเร็จล้มเหลว ให้ผู้สร้างได้เว็บไซต์ที่ตรงกับเป้าหมายตามต้องการ มีประโยชน์ และให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ใช้บริการ การสร้าง

เว็บไซต์ที่ดีนั้นต้องอาศัยการออกแบบและจัดระบบข้อมูลอย่างเหมาะสม

ดวงพร เกียงคำ (2549: 27) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ไว้เป็นขั้นตอน
ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์

ที่มา: ดวงพร เกียงคำ. (2549). คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง. หน้า 28.

1. กำหนดเป้าหมายและวางแผน การพัฒนาเว็บไซต์ควรกำหนดเป้าหมายและวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การทำงานในขั้นต่อไปมีแนวทางที่ชัดเจน เรื่องหลักๆ ที่ควรทำในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจว่าเว็บไซต์นี้ต้องการนำเสนอหรือต้องการให้เกิดผลอะไร

1.2 กำหนดกลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย เพื่อจะได้รู้ว่าผู้ใช้หลักคือใคร และออกแบบเว็บไซต์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้กลุ่มนั้นให้มากที่สุด

1.3 เตรียมแหล่งข้อมูล เนื้อหาหรือข้อมูลคือสาระสำคัญที่แท้จริงของเว็บไซต์ ต้องรู้ว่าข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้มาจากแหล่งใดบ้าง เช่น ถ้าเป็นเว็บข่าวสาร ข่าวนั้นจะมาจากแหล่งใด มีลิขสิทธิ์หรือไม่ เป็นต้น

1.4 เตรียมทักษะหรือบุคลากร การสร้างเว็บไซต์ต้องอาศัยทักษะหลายด้าน เช่น ในการเตรียมเนื้อหา ออกแบบกราฟิก เขียนโปรแกรม และการดูแลเครื่องบริการ เป็นต้น ซึ่งถ้าเป็นเว็บไซต์ขนาดใหญ่อาจจะต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมาก แต่สำหรับเว็บไซต์เล็กๆ ที่สามารถดูแลได้โดยบุคลากรเพียงคนเดียวก็จะต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องนั้นๆ เพื่อเตรียมพร้อม

1.5 เตรียมทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น เช่น โปรแกรมสำหรับสร้างเว็บไซต์ โปรแกรมสำหรับสร้างกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและสื่อประสม โปรแกรมอรรถประโยชน์ (Utilities) อื่นๆ ที่จะต้องใช้ เป็นต้น

2. วิเคราะห์และจัดโครงสร้างข้อมูล เป็นการนำข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้จากขั้นแรกนำมาประเมิน วิเคราะห์และจัดระบบ เพื่อให้ได้โครงสร้างข้อมูลและข้อกำหนด ซึ่งจะใช้เป็นกรอบสำหรับการออกแบบและดำเนินการในขั้นต่อไป ผลที่ได้รับจากขั้นนี้ประกอบไปด้วย

2.1 แผนผังโครงสร้างของเว็บไซต์ สารบัญ ลำดับการนำเสนอหรือผังงาน

2.2 ระบบนำทาง ซึ่งผู้ใช้จะใช้สำหรับเปิดเข้าไปยังส่วนต่างๆ ของเว็บไซต์ เช่น โครงสร้างและรูปแบบของเมนู เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในเว็บเพจมีอะไรบ้าง เช่น ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดิทัศน์ สื่อประสม แบบฟอร์ม ฯลฯ อะไรบ้างที่โปรแกรมคั่นดูของผู้ใช้สนับสนุน และอะไรบ้างที่ต้องอาศัยโปรแกรมเสริม

2.4 ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของเว็บเพจ

2.5 ข้อกำหนดของโปรแกรมภาษาสคริปต์ หรือโปรแกรมประยุกต์สำหรับเว็บ (Web application) และฐานข้อมูลที่ใช้ในเว็บไซต์

2.6 คุณสมบัติของเครื่องบริการเว็บ รวมถึงข้อจำกัด และบริการเสริมต่างๆ ที่มีให้

3. ออกแบบเว็บเพจและเตรียมข้อมูล เป็นขั้นตอนการออกแบบเค้าโครงและลักษณะด้านกราฟิกของหน้าเว็บเพจ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่อเว็บเพจตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังรวมถึงการกำหนดสีสันและรูปแบบของส่วนประกอบต่างๆ ที่ไม่ใช่กราฟิก เช่น ชนิดตัวอักษร ขนาด และสีข้อความ สีพื้นบริเวณที่ว่าง เป็นต้น ในส่วนของเนื้อหา ขั้นตอนนี้จะเป็นการนำเนื้อหาที่เลือกได้มาปรับแก้และตรวจทานความถูกต้อง เพื่อให้พร้อมสำหรับจะนำไปใส่เว็บเพจ แต่ละหน้าในขั้นตอนถัดไป

4. ลงมือสร้างและทดสอบ เป็นขั้นตอนที่เว็บเพจจะถูกสร้างขึ้นทีละหน้าโดยอาศัยเค้าโครงและองค์ประกอบกราฟิกตามทีออกแบบไว้ เนื้อหาต่างๆ จะถูกนำมาใส่และจัดรูปแบบ จุดเชื่อมโยงและมีระบบนำทางไปสู่หน้าเว็บต่างๆ เว็บไซต์ที่สร้างขึ้นมาควรได้รับการทดสอบก่อนที่จะนำออกเผยแพร่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความถูกต้องของเนื้อหา การทำงานของจุดเชื่อมโยงและระบบนำทาง ตรวจหาความผิดพลาดของโปรแกรมภาษาสคริปต์และฐานข้อมูล นอกจากนี้ก็ควรทดสอบโดยใช้สภาพแวดล้อมที่เหมือนกับของกลุ่มเป้าหมาย เช่น รุ่นของโปรแกรมค้นดู ความละเอียดของจอภาพ เพื่อที่ว่าผู้ใช้กลุ่มเป้าหมายสามารถชมเว็บไซต์ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพหรือไม่

5. เผยแพร่และส่งเสริมให้เป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปการนำเว็บไซต์ขึ้นเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต จะทำด้วยการอัปโหลด (Upload) แฟ้มข้อมูลทั้งหมด คือ เอกซ์ทีเอ็มแอลและแฟ้มข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ขึ้นไปเก็บบนเครื่องบริการที่เปิดบริการไว้ การอัปโหลดเว็บไซต์อาจทำได้ด้วยโปรแกรมสร้างเว็บไซต์หรืออาจใช้โปรแกรมอรรถประโยชน์ประเภทโปรแกรมถ่ายโอนข้อมูล (FTP) หรือใช้เครื่องมืออื่นบนเครื่องบริการเว็บ หลังจากนั้นเว็บไซต์ควรได้รับการทดสอบอีกครั้ง เพื่อตรวจหาปัญหาบางอย่างที่ไม่สามารถทดสอบบนคอมพิวเตอร์ของผู้สร้างเอง เช่น การเชื่อมโยงของเว็บเพจกับเว็บไซต์อื่น และการทำงานของโปรแกรมค้นดูกับฐานข้อมูล ซึ่งอาจทำไม่ได้ บนเครื่องของผู้สร้างเว็บ หรือบนเครื่องบริการเว็บอาจมีสภาพแวดล้อมที่ต่างออกไป เว็บไซต์ที่จะประสบความสำเร็จ นอกจากต้องมีเนื้อหาที่ดี มีการวางโครงสร้างการออกแบบที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องได้รับการโฆษณา และส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักในผู้ใช้กลุ่มเป้าหมายหรือในวงกว้างออกไปอีกด้วย การส่งเสริมนี้มีกลยุทธ์ที่ทำได้หลายวิธี ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเสมอไป โดยสามารถทำได้ตั้งแต่แบบง่ายๆ คือ การแลกเปลี่ยนที่อยู่เว็บประกาศบนเว็บบอร์ด (Webboard) การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) เพิ่มข้อมูลในโปรแกรมค้นหาหรือสารบบเว็บ (Web directory) จนถึงแบบที่ใช้งบประมาณมากขึ้น เช่น การจัดงานเปิดตัว การลงโฆษณา บนเว็บไซต์อื่น ในสิ่งพิมพ์ หรือในวิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น

6. ดูแลและปรับปรุงต่อเนื่อง เว็บไซต์ที่เผยแพร่ออกไปแล้ว ควรดูแลโดยตลอด ซึ่งหน้าที่นี้ครอบคลุมตั้งแต่การตรวจสอบเครื่องบริการเว็บว่าไม่หยุดทำงานบ่อย จุดเชื่อมโยงไปยังภายนอกยังคงใช้งานได้หรือไม่ คอยตอบอีเมลหรือคำถามที่มีผู้ฝากไว้บนเว็บเพจ ถ้าเป็นข่าวสาร ก็ต้องปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา ถ้ามีการใช้ฐานข้อมูลก็ต้องสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควร

ตรวจสอบสถิติของการเข้าใช้เป็นระยะๆ หลังจากเว็บไซต์ได้รับการเผยแพร่ไประยะหนึ่ง ควรปรับปรุง เพื่อให้ผู้ใช้รู้สึกว่ามีความเปลี่ยนแปลง มีความใหม่ ทันสมัย

หลักการออกแบบและนำเสนอด้วยเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และดึงดูดผู้คนให้เข้ามาชม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงหลักการและวิธีการในการออกแบบและการนำเสนอเว็บไซต์ เพราะถ้าหากทำไปโดยปราศจากการออกแบบหรือการนำเสนอที่ดีแล้ว ผู้ใช้อาจจะไม่สนใจและใส่ใจที่จะเข้ามาใช้ ทำให้การนำเสนอในครั้งนั้นสูญเปล่าได้ ดังนั้นจึงควรเรียนรู้และเข้าใจถึงกระบวนการของการนำเสนอ ก่อน ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและความชอบ ของผู้พัฒนา ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำเสนอ

ทั้งนี้นักวิชาการหลายท่านได้เสนอข้อแนะนำสำหรับการออกแบบเว็บไซต์ อย่างมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้ (จิตเกษม พัฒนาศิริ . 2539; ธวัชชัย ศรีสุเทพ. 2544: 16; วิเศษศักดิ์ ไครตอาษา. 2542: 184)

1. ความเรียบง่าย หมายถึง การสื่อสารเนื้อหาถึงผู้ใช้ให้อ่านเข้าใจง่าย โดยจำกัดองค์ประกอบเสริมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอให้เหลือเฉพาะสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น
2. ความสม่ำเสมอ หมายถึง สามารถสร้างความสม่ำเสมอให้กับเว็บไซต์ได้ นำเสนอเว็บไซต์ในรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเว็บไซต์ เนื่องจากผู้ใช้จะรู้สึกกับเว็บไซต์ว่าเป็นเสมือนสถานที่จริง ถ้าลักษณะของแต่ละหน้าในเว็บไซต์เดียวกันนั้นแตกต่างกันมาก ผู้ใช้ก็จะเกิดความสับสน และไม่แน่ใจว่ากำลังอยู่ในเว็บเดิมหรือไม่ ดังนั้นรูปแบบของหน้าเว็บ รูปแบบของกราฟิก ระบบ นำทางและกลุ่มสีที่ใช้ควรจะต้องมีความคล้ายคลึงกันตลอดทั้งเว็บไซต์
3. ความเป็นเอกลักษณ์ การออกแบบต้องคำนึงถึงลักษณะขององค์กร เนื่องจากรูปแบบของเว็บไซต์สามารถสะท้อนถึงลักษณะขององค์กรนั้นได้ การใช้ชุดสี ชนิดตัวอักษร รูปภาพและกราฟิก จะมีผลต่อรูปแบบของเว็บไซต์อย่างมาก ผู้ออกแบบจึงต้องเลือกใช้องค์ประกอบเหล่านี้อย่างเหมาะสม
4. เนื้อหาที่มีประโยชน์ เนื้อหาถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเว็บไซต์ ดังนั้นในเว็บไซต์ ควรจัดเตรียมเนื้อหาและข้อมูลที่ใช้ต้องการให้ถูกต้องและสมบูรณ์ โดยมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เนื้อหาที่สำคัญที่สุดคือเนื้อหาที่สร้างขึ้นมาเอง และไม่ซ้ำกับเว็บอื่น เพราะจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ใช้ให้เข้ามาในเว็บไซต์อยู่เสมอ ต่างจากเนื้อหาที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นซึ่งเมื่อผู้ใช้ไปถึงแหล่งข้อมูลจริงๆ แล้วก็ไม่จำเป็นต้องกลับมาที่จุดเชื่อมโยงเหล่านั้นอีก
5. ระบบนำทางที่ใช้งานง่าย ระบบนำทางเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของเว็บไซต์ ต้องออกแบบให้ผู้ใช้เข้าใจได้ง่ายและใช้งานสะดวก โดยใช้กราฟิกที่สื่อความหมายร่วมกับคำอธิบายที่ชัดเจน รวมทั้งมีรูปแบบและลำดับของรายการที่สม่ำเสมอ เช่น วางไว้ในตำแหน่งเดียวกัน ของทุกๆ หน้า นอกจากนั้นถ้าใช้ระบบนำทางแบบกราฟิกในส่วนบนของหน้าเว็บแล้ว อาจเพิ่มระบบนำทางที่

เป็นตัวอักษรไว้ที่ตอนท้ายของหน้าเว็บ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้โปรแกรมค้นดูอีกทางหนึ่ง

6. มีลักษณะที่น่าสนใจ เป็นเรื่องยากที่จะตัดสินว่าลักษณะหน้าเว็บของเว็บไซต์ จะมีความน่าสนใจหรือไม่ เพราะเกี่ยวข้องกับความชอบของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามหน้าเว็บของเว็บไซต์จะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ เช่น คุณภาพของกราฟิกที่จะต้องสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยของความเสียหายเป็นจุดดำหรือมีขอบเป็นขั้นบันไดให้เห็น การใช้ชนิดตัวอักษรที่อ่านง่าย สบายตา และการใช้กลุ่มสีที่เข้ากันอย่างสวยงาม เป็นต้น

7. การเข้าใช้งานได้ไม่จำกัด ควรออกแบบเว็บไซต์ให้ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้าถึงได้มากที่สุด โดยไม่มีการบังคับให้ผู้ใช้ต้องติดตั้งโปรแกรมใดๆ เพิ่มเติม หรือต้องเลือกใช้โปรแกรมค้นดูโปรแกรมใด โปรแกรมหนึ่งจึงจะสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ สามารถแสดงผลได้ในทุกระบบปฏิบัติการและที่ความละเอียดหน้าจอต่างๆ กันอย่างไม่มีปัญหา สิ่งเหล่านี้จะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นสำหรับเว็บที่มีผู้ใช้บริการจำนวนมาก หรือมีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

8. มีคุณภาพในการออกแบบ มีความสำคัญกับการออกแบบเว็บไซต์เช่นเดียวกับสื่อประเภทอื่นๆ ที่ต้องออกแบบและเรียบเรียงเนื้อหาอย่างรอบคอบ เว็บที่ทำขึ้นอย่างไม่มีมาตรฐานในการออกแบบและการจัดระบบข้อมูลนั้น เมื่อมีข้อมูลเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็จะทำให้เกิดปัญหาข้อมูลสับสน ไม่เป็นระบบ และไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้ได้

9. ระบบใช้งานได้ถูกต้อง ระบบการทำงานต่างๆ ในเว็บไซต์จะต้องมีความแน่นอน และทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เช่น ถ้ามีแบบฟอร์มสำหรับให้ผู้ใช้กรอกข้อมูลต้องแน่ใจว่าแบบฟอร์มนั้นสามารถใช้งานได้จริง หรืออย่างง่ายที่สุดก็คือ จุดเชื่อมโยงต่างๆ ที่มีอยู่นั้นจะต้องเชื่อมโยงไปยังหน้าที่มีปรากฏอยู่จริงและถูกต้องด้วย ความรับผิดชอบของผู้จัดทำเว็บคือการทำให้ระบบเหล่านั้น ใช้งานได้ตั้งแต่แรกและยังต้องคอยตรวจสอบอยู่เสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าสิ่งเหล่านั้นยังทำงานได้ดี โดยเฉพาะจุดเชื่อมโยงที่เชื่อมโยงไปยังเว็บอื่นซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

เว็บไซต์ที่สร้างขึ้นจะมีคุณภาพดีหรือไม่นั้น ผู้ใช้เป็นผู้ตัดสิน โดยเริ่มตั้งแต่ผู้ใช้เห็นเว็บไซต์เป็นครั้งแรก เพราะฉะนั้นจึงต้องสร้างความประทับใจให้กับผู้ใช้งานตั้งแต่ครั้งแรกที่ใช้งาน เพื่อให้ผู้ใช้กลับมาใช้เว็บไซต์อีกครั้ง

3.4 รูปแบบโครงสร้างของเว็บไซต์

การออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ สามารถทำได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล ความถนัดของผู้ออกแบบ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำเสนอ โครงสร้างของเว็บไซต์ประกอบไปด้วย 4 รูปแบบใหญ่ๆ ได้ดังนี้ (หลักในการออกแบบเว็บไซต์. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2555, จาก http://school.obec.go.th/pp_school/html/makeweb1.html)

3.4.1 โครงสร้างของเว็บไซต์แบบเรียงตามลำดับ (Sequential Structure)

เป็นโครงสร้างแบบธรรมดาที่ใช้กันมากที่สุดเนื่องจากง่ายต่อการจัดระบบข้อมูล ข้อมูลที่นิยม จัดด้วยโครงสร้างแบบนี้มักเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นเรื่องราว ตามลำดับ เช่น การเรียงลำดับตามตัวอักษร วรรณคดี สารานุกรม หรืออภิธานศัพท์ โครงสร้างแบบนี้ เหมาะกับเว็บไซต์ที่มีขนาดเล็ก เนื้อหาไม่ซับซ้อน ใช้การลิงค์ (Link) ไปทีละหน้า ทิศทางของการเข้าสู่เนื้อหา (Navigation) ภายในเว็บจะเป็นการดำเนินเรื่องในลักษณะเส้นตรง โดยมี ปุ่มเดินหน้า-ถอยหลัง เป็นเครื่องมือหลักในการกำหนดทิศทาง ข้อเสียของโครงสร้างระบบนี้คือ ผู้ใช้ไม่สามารถกำหนดทิศทางการเข้าสู่เนื้อหาของตนเองได้ ทำให้เสียเวลา ในการเข้าสู่เนื้อหา

3.4.2 โครงสร้างของเว็บไซต์แบบลำดับชั้น (Hierarchical Structure)

เป็นโครงสร้างที่ดีที่สุดในวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้างที่มีความซับซ้อนของข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหา ออกเป็นส่วนต่างๆ และมีรายละเอียดย่อย ๆ ในแต่ละส่วนลดหลั่นกันมาในลักษณะแนวคิดเดียวกับ แผนภูมิองค์กร จึงเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจกับโครงสร้างของเนื้อหา ลักษณะเด่นคือการมีจุดเริ่มต้นที่จุดร่วมจุดเดียว นั่นคือ โฮมเพจ (Homepage) และเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาในลักษณะเป็นลำดับจากบนลงล่าง

3.4.3 โครงสร้างของเว็บไซต์แบบตาราง (Grid Structure)

โครงสร้างรูปแบบนี้มีความซับซ้อนมากกว่ารูปแบบที่ผ่านมา การออกแบบเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่การเข้าสู่เนื้อหาของผู้ใช้ โดยเพิ่มการเชื่อมโยง ซึ่งกันและกันระหว่างเนื้อหาแต่ละส่วน เหมาะแก่การแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กันของเนื้อหา การเข้าสู่เนื้อหาของผู้ใช้จะไม่ใช่เป็นลักษณะเชิงเส้นตรง เนื่องจากผู้ใช้สามารถเปลี่ยนทิศทางการเข้าสู่เนื้อหาของตนเองได้ เช่น ในการศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ โดยในแต่ละสมัยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยเหมือนกันคือ การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม และภาษา ในขณะที่ผู้ใช้อ้างอิงศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับ การปกครองในสมัยอยุธยา ผู้ใช้อาจศึกษาหัวข้อศาสนาเป็นหัวข้อต่อไปก็ได้ หรือจะข้ามไปดูหัวข้อการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนก็ได้เพื่อเปรียบเทียบลักษณะข้อมูลที่เกิดขึ้นคนละสมัย

3.4.4 โครงสร้างเว็บไซต์แบบใยแมงมุม (Web Structure)

โครงสร้างประเภทนี้จะมีความยืดหยุ่นมากที่สุด ทุกหน้าในเว็บสามารถจะเชื่อมโยงไปถึงกันได้หมด เป็นการสร้างรูปแบบการเข้าสู่เนื้อหาที่เป็นอิสระ ผู้ใช้สามารถกำหนดวิธีการเข้าสู่เนื้อหาได้ด้วยตนเอง การเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละหน้าอาศัยการโยงข้อความที่มีมโนทัศน์ (Concept) เหมือนกัน ของแต่ละหน้าในลักษณะของไฮเปอร์เท็กซ์หรือไฮเปอร์มีเดีย โครงสร้างลักษณะ

นี้จัดเป็นรูปแบบที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนตายตัว (Unstructured) นอกจากนี้การเชื่อมโยงไม่ได้จำกัดเฉพาะเนื้อหาภายในเว็บนั้นๆ แต่สามารถเชื่อมโยงออกไปสู่เนื้อหาจากเว็บภายนอกได้

3.5 ส่วนประกอบของเว็บไซต์

ภายในเว็บไซต์หนึ่งๆ มีเว็บเพจจำนวนหลายหน้า ในแต่ละหน้ามีทั้งข้อความ และสื่อประสมรวมกัน (วิทยา เรื่องพหุวิสุทธ์ .2539: 46-47) กล่าวถึงส่วนประกอบของเว็บไซต์สรุปได้ว่ามีส่วนประกอบต่างๆ ที่จำเป็นดังนี้

1. ตัวอักษร เป็นข้อความปกติ โดยสามารถตกแต่งให้สวยงามและมีลูกเล่นต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลคำ เป็นต้น
2. กราฟิก ประกอบด้วยรูปภาพ ลายเส้น ลายพื้น ต่างๆ มากมาย
3. สื่อประสม ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวีดิทัศน์
4. ตัวนับ ใช้นับจำนวนผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมเว็บเพจ
5. จุดเชื่อมโยง ใช้เชื่อมโยงไปยังเว็บเพจของตนเองหรือเว็บเพจของคนอื่น
6. แบบฟอร์ม เป็นแบบฟอร์มที่ให้ผู้เข้าเยี่ยมชมกรอกรายละเอียดแล้วส่งกลับมายังเว็บเพจ
7. กรอบ เป็นการแบ่งจอภาพเป็นส่วนๆ แต่ละส่วนก็จะแสดงข้อมูลที่แตกต่างกัน และเป็นอิสระจากกัน
8. แผนที่ภาพ เป็นรูปภาพขนาดใหญ่ที่กำหนดส่วนต่างๆ บนรูป เพื่อเชื่อมโยงไปยังเว็บเพจอื่นๆ
9. จาวาแอปเพล็ต (Java applets) เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปเล็กๆ ที่ใส่ลงในเว็บเพจสามารถเพิ่มลักษณะพิเศษ การโต้ตอบ เช่น เพิ่มเกมส์หรือหน้าต่างสำหรับป้อนหรือดูข้อมูล บนเว็บเซิร์ฟเวอร์ได้ เป็นต้น เพื่อให้การใช้งานเว็บเพจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ ทำให้เข้าใจถึงกระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ที่มีคุณภาพ สามารถนำหลักการดังกล่าวข้างต้นที่ได้ทำการศึกษา นำมาใช้ในการพัฒนาและสร้างเว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีคุณภาพต่อไป

3.6 การประเมินเว็บไซต์

เนื่องจากเว็บไซต์ได้กลายเป็นเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับการค้นหาสารสนเทศ ปัจจุบันแนวโน้มในการค้นหาสารสนเทศบนเว็บได้เพิ่มทวีมากขึ้น และผู้ใช้งานไม่น้อยที่เริ่มต้นการค้นหาสารสนเทศจากเว็บก่อนเป็นอันดับแรก หลังจากนั้นจึงค่อยค้นหาจากแหล่งสารสนเทศอื่น เช่น สิ่งพิมพ์ เป็นต้น สำหรับสารสนเทศที่ปรากฏบนเว็บนั้น เนื่องจากทุกคนสามารถสร้างเว็บ ขึ้นเองได้ แม้บางเว็บจะสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ แต่ก็มีเว็บอีกจำนวนมาก ที่สร้างขึ้นโดยผู้ที่ไม่ได้

เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นแต่อย่างใด และพบว่าบ่อยครั้งที่มีการนำเสนอสารสนเทศโดยไม่ระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน นอกจากนี้สารสนเทศที่นำเสนอบนเว็บยังไม่ได้มีผู้ใดประเมินคุณภาพหรือความถูกต้อง หรือถ้ามีก็ปรากฏในระดับที่น้อยมาก ผู้ใช้จึงมักมีข้อสงสัยในเรื่องของความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ด้วยเหตุที่เว็บมีทั้งจุดอ่อน และจุดแข็งดังกล่าว ดังนั้นการประเมินสารสนเทศที่พบบนเว็บจึงเป็นกิจกรรมสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการใช้สารสนเทศ จากเว็บเพื่อการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย

ในการประเมินเว็บไซต์ ควรประเมินเว็บไซต์ตามหัวข้อดังต่อไปนี้ (สมาน ลอยฟ้า. 2544: 4; วิเศษศักดิ์ โครตอาษา. 2542: 185)

1. จุดมุ่งหมายและกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของเว็บไซต์นั้นคืออะไร มีความชัดเจนหรือไม่ เช่น เพื่อข่าวสารข้อมูล เพื่อการศึกษา เพื่อความบันเทิง เพื่อการชักจูงใจ เพื่อสถาบัน เพื่อการค้า หรือเพื่อส่วนบุคคล เป็นต้น สารสนเทศที่นำเสนอสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ จุดมุ่งหมายสอดคล้องกับกลุ่มผู้ใช้หรือไม่ กลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์คือใคร และเอกสารนั้นนำเสนอไว้ที่ใด และสารสนเทศที่นำเสนอเป็นที่พึงพอใจกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่

2. ขอบข่าย ได้แก่

2.1 ความกว้าง เช่น ครอบคลุมเนื้อหาอะไรบ้าง จุดเน้นของการนำเสนอ สารสนเทศคืออะไร ขอบเขตของเนื้อหาเน้นเฉพาะเนื้อหาของเรื่องนั้นหรือรวมถึงเนื้อหาอื่น ที่เกี่ยวข้องด้วย เป็นต้น

2.2 ความลุ่มลึก เช่น เนื้อหามีความลุ่มลึกเพียงใด ระดับของรายละเอียดของเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างไร มีความสัมพันธ์กับระดับของผู้ใช้หรือไม่ เป็นต้น

2.3 ช่วงเวลา เช่น สารสนเทศที่นำเสนอได้จำกัดช่วงเวลาไว้นานหรือไม่ เป็นต้น

2.4 รูปแบบ เช่น ถ้ามีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ได้กำหนดขอบเขตการเชื่อมโยงไว้อย่างไร และมีรูปแบบใดบ้าง เป็นต้น

3. เนื้อหา องค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับเนื้อหาดังนี้

3.1 ความถูกต้อง เช่น สารสนเทศมีความถูกต้องเพียงใดหรือมีข้อผิดพลาดหรือไม่ จุดมุ่งหมายของการเขียนเอกสารนั้นคืออะไร ระบุแหล่งสารสนเทศไว้หรือไม่ ผู้เขียนมีแรงจูงใจอะไรในการนำเสนอสารสนเทศ มีบรรณาธิการหรือผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้องหรือไม่ เป็นต้น

3.2 หลักฐานในการเขียน เนื่องจากผู้สร้างเว็บไซต์เป็นใครก็ได้ ดังนั้นการรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่งจึงเป็นสิ่งสำคัญ ประเด็นในการพิจารณา เช่น มีผู้แต่งหรือไม่ ถ้ามีใครเป็นผู้แต่ง เป็นบุคคลหรือสถาบัน ผู้แต่งมีคุณสมบัติอย่างไร มีความเชี่ยวชาญเพียงพอหรือเป็นที่ยอมรับ ในสาขานั้นหรือไม่ สามารถติดต่อกับผู้เขียนนั้นได้หรือไม่ ระบุที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หรืออีเมล ไว้หรือไม่ ใครเป็นผู้สนับสนุน ผู้สนับสนุนมีชื่อเสียงหรือไม่ ผู้แต่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์กร หรือสถาบันหรือไม่ หลักฐาน

เกี่ยวกับบุคคลหรือองค์กรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากไหน ข้อมูลที่นำเสนอผ่านกระบวนการกลั่นกรองหรือไม่ มีการเชื่อมโยงไปยังผู้แต่งหรือผู้สนับสนุนหรือไม่ มีแนวทางในการตรวจสอบแหล่งที่มาหรือไม่ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องเดียวกันจากสื่ออื่นๆ และใครเป็นผู้จัดพิมพ์ เป็นต้น

3.3 ความเป็นปัจจุบัน เช่น ระบุวันเดือนปีแจ้้งไว้ที่หน้าโฮมเพจหรือไม่ ถ้าไม่มี มีวิธีการที่จะรู้ได้หรือไม่ เอกสารนั้นผลิตขึ้นเมื่อใด ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันหรือไม่ มีการปรับปรุงข้อมูลครั้งสุดท้ายเมื่อใด การปรับปรุงข้อมูลมีบ่อยเพียงใด เป็นต้น

3.4 ความเป็นปรนัย เช่น มีโฆษณาที่หน้าโฮมเพจหรือไม่ หน้าโฮมเพจสะท้อนถึง ความลำเอียงหรือไม่ ความลำเอียงเป็นไปโดยเปิดเผยหรือซ่อนเร้น ถ้ามีความลำเอียง ความลำเอียงนั้นมีผลกระทบต่อการใช้สารสนเทศหรือไม่ ผู้เขียนมีความลำเอียง ในเชิงการเมือง หรือเชิงความคิดหรือไม่ ผู้เขียนได้ระบุวัตถุประสงค์ในการเสนอสารสนเทศไว้หรือไม่ ข้อมูลมีรายละเอียดอย่างไร ถ้าข้อมูลที่นำเสนอเป็นการแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนแสดงความเห็นอะไร สารสนเทศที่นำเสนอ มีความลำเอียงหรือไม่ เป็นต้น

3.5 ลักษณะเฉพาะ เช่น เนื้อหาที่นำเสนอสามารถหาได้จากสื่อในรูปแบบอื่น เช่น สิ่งพิมพ์ หรือ ซีดีรอม เป็นต้น หรือไม่ จุดเด่นของเว็บไซต์นั้นคืออะไร เป็นเว็บไซต์ที่ส่งเสริม และสนับสนุนแหล่งข้อมูลอื่นด้วยหรือไม่ เป็นต้น

3.6 การเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่นๆ เช่น มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ หรือไม่ การเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่นๆ มีความเป็นปัจจุบันเพียงใด และมีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

3.7 คุณภาพในการเขียน เช่น เนื้อหาเขียนดีหรือไม่ ข้อมูลที่นำเสนอ มีความชัดเจนหรือไม่ เนื้อหา มีความสมบูรณ์หรือไม่ เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้อ่านหรือไม่ มีตัวสะกดผิดพลาดหรือไม่ ข้อมูลอ่านง่ายหรือไม่ รูปแบบการนำเสนอต่อการอ่านหรือไม่ รูปแบบการเขียนและวิธีการนำเสนอเหมาะกับกลุ่มของผู้ใช้หรือไม่ เป็นต้น

4. กราฟิกและการออกแบบด้านสื่อประสม เช่น มีจุดสนใจหรือไม่ การนำเสนอ มีลักษณะ เป็นมืออาชีพหรือไม่ สิ่งที่น่าสนใจเป็นภาพล้นๆ หรือมีความสมดุลระหว่างข้อความ และภาพหรือไม่ สารสนเทศที่นำเสนอเป็นไปตามหลักการออกแบบด้านกราฟิกที่ดีเพียงใด มีองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ กราฟิกที่นำเสนอมีส่วนช่วยให้เนื้อหาดีขึ้นหรือทำให้ด้อยลงหรือไม่ การมีกราฟิก ภาพ และเสียงประกอบเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอหรือไม่ หรือเป็นเพียงการตกแต่งเว็บให้สวยงามเท่านั้น เป็นต้น

5. ความสามารถในการทำงาน ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่

5.1 ด้านความสะดวกในการใช้งาน เช่น สามารถใช้ได้ง่ายและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หน้าโฮมเพจมีการจัดแยกเนื้อหาไว้ชัดเจนหรือไม่ มีการให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ การออกแบบหน้าจอเป็นอย่างไร มีการเชื่อมโยงที่เพียงพอหรือไม่ในการได้รับข้อมูล ที่ต้องการ ผู้ใช้จะต้องคลิกผ่านการเชื่อมโยงกี่ครั้ง เป็นต้น

5.2 ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ต้องการ เช่น ต้องมีรหัสผ่านในการเข้าถึงข้อมูลหรือไม่ เป็นต้น

5.3 ด้านการสืบค้น เช่น การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพเพียงใด มีการจัดโปรแกรมค้นหาที่มีประโยชน์ไว้ให้หรือไม่ มีความสามารถในการจัดเรียงสารสนเทศที่สืบค้นได้หรือไม่ เป็นต้น

5.4 ด้านความสามารถในการเรียกดูข้อมูล เช่น มีการจัดระบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาสารสนเทศหรือไม่ รูปแบบการจัดระบบเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

5.5 ด้านการทำงานเชิงโต้ตอบ เช่น ลักษณะของการโต้ตอบจัดไว้ที่ไหน สามารถทำงานได้ดีหรือไม่ ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เขียนสารสนเทศหรือกับผู้อื่นได้หรือไม่ ปฏิสัมพันธ์มีความเหมาะสมเพียงใด และเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่เว็บไซต์หรือไม่ เป็นต้น

6. ความสามารถในการเข้าถึง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะหากไม่สามารถเข้าถึงเว็บไซต์นั้นได้ก็ไม่สามารถประเมินสารสนเทศบนเว็บได้ ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ สามารถเข้าถึงเว็บนั้นได้หรือไม่ การเข้าถึงเว็บไซต์มีความเชื่อมั่นได้เพียงใด ความเร็วในการเข้าถึงเว็บ เป็นอย่างไร การเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ภายในเว็บกระทำได้ง่ายหรือไม่ ไม่สามารถไปหรือกลับมาหน้าเว็บเดิมหรือไม่ เว็บยังคงมีอยู่และสามารถเข้าถึงในครั้งต่อไปได้หรือไม่ เป็นต้น

7. การวิจารณ์เว็บโดยผู้อื่น กล่าวคือมีผู้วิจารณ์และพูดถึงเว็บไซต์นั้นเป็นอย่างไร

8. ค่าใช้จ่าย เป็นองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินน้อยกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เนื่องจากปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เพิ่มโอกาสในการให้บริการแก่ผู้ใช้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้สารสนเทศ อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายต่างๆ ยังคงมีอยู่ เช่น การใช้สารสนเทศจากแหล่งที่ต้องเสียค่าบริการ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรทางปัญญา หรือค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารกับแหล่งสารสนเทศ เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การประเมินเว็บไซต์เป็นสิ่งจำเป็นในการออกแบบเว็บไซต์ อันจะทำให้ทราบว่าเว็บไซต์ใดเหมาะสมและเป็นประโยชน์ ผู้ใช้บริการเว็บและผู้ออกแบบเว็บ ก็จะได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย เว็บไซต์ที่สร้างขึ้นก็จะมีคุณภาพและเป็นเว็บที่ดีบนอินเทอร์เน็ตต่อไป

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และมีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายแนวคิดและทฤษฎี ไว้ดังนี้

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

กิตติมา ปรีดีลภ (2529) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่างๆเมื่อได้รับการตอบสนอง

ฉัตรชัย คงสุข (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

กาญจนา อรุณสอนศรี (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

สง่า ภู่อรงค์ (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

นภารัตน์ เสือจงพู (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

Wolman, B. B. (1973) ความพึงพอใจ (Gratification) ตามความหมายของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรม ได้ให้ความจำกัดความไว้ว่าหมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ (need) หรือแรงจูงใจ (motivation)

Quirk, R. (1987) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ

Hornby, A. F. (2000) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ

โดยสรุปแล้วความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจ ชอบใจ และมีความสุข ที่ความ ต้องการ หรือเป้าหมาย ที่ตั้งใจไว้บรรลุผลหรือสมหวังนั่นเอง สำหรับนักเรียนแล้วก็ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนใหญ่ก็ย่อมจะมีความต้องการ การหรือความคาดหวังว่า สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะสามารถช่วยให้ ตัวเองสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่ง ขึ้นหรือ ได้ผลการเรียนดีขึ้นนั่นเอง ซึ่งสามารถวัดได้จาก แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจ หรือผลการสอบ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

วิรุฬห์ พรหมเทวี (2542: 111) หมายถึง ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็น อย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการ ตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่ามีมากหรือ น้อย

คณิต ดวงหัตถ์ (2537) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบ เหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้บุคคลนั้น จะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้นจะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สุเทพ พานิชพันธุ์ (2541) ได้สรุปว่า สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ มีด้วยกัน 4 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ
2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่สนอง ความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม (Association attractiveness) คือ ความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจและสภาพการเป็นอยู่ร่วมกัน เป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

พิทักษ์ ตรีหทัย (2538) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่ง กระตุ้นที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกทิศทาง ของผลการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยาคือเฉยๆ ต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งที่มากระตุ้น

ปรียากร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้มีการสรุปว่า ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ใช้เป็นเครื่องมือป่งชี้ถึงปัญหาที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานนั้นมี 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยด้านบุคคล (personal factors) หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน เพศ จำนวนสมาชิกในความรับผิดชอบ อายุ เวลาในการทำงาน การศึกษา เงินเดือน ความสนใจ เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านงาน (factor in the Job) ได้แก่ ลักษณะของงาน ทักษะในการทำงาน ฐานะทางวิชาชีพ ขนาดของหน่วยงาน ความห่างไกลของบ้านและที่ทำงาน สภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านการจัดการ (factors controllable by management) ได้แก่ ความมั่นคงในงาน รายรับ ผลประโยชน์ โอกาสก้าวหน้า อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ สภาพการทำงาน เพื่อนร่วมงาน ความรับผิดชอบ การสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา ความศรัทธาในตัวผู้บริหาร การนิเทศงาน เป็นต้น

Vroom, V. H. (1990) ความพึงพอใจกับทัศนคติเป็นค่าที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมากจนสามารถใช้แทน กันได้โดยให้คำอธิบายความหมายของทั้งสองค่านี้ว่า หมายถึง ผลจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็น สภาพความไม่พึงพอใจ

Good, c. V. (Ed.). (1973) ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจาก ความสนใจต่างๆและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

แนวคิดความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเกิดขึ้นจากความคาดหวัง หรือเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถ ตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของตัวบุคคล

ความสำคัญของความพึงพอใจ

ตระกูล สุวรรณดี (2538) ได้ศึกษาทัศนะของนักวิชาการแล้วประมวลความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยสรุปไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจก่อให้เกิด ☐ ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ☐ ขององค์กรหรือหน่วยงาน
2. ความพึงพอใจเสริมสร้าง ☐ ให้ ☐ ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจอันดีต่อกันและต่ ☐ องค์กรหรือ ☐ หน่วยงาน
3. ความพึงพอใจเสริมสร้าง ☐ ให้ ☐ ผู้ปฏิบัติงานมีความซื่อสัตย์ความจงรักภักดีต่ ☐ องค์กรหรือ ☐ หน่วยงาน

4. ความพึงพอใจก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะและมีการรวมพลังเพื่อกำจัดปัญหาในองค์กรร่วมกัน

5. ความพึงพอใจช่วยให้เกื้อหนุนให้กฎเกณฑ์ระเบียบและข้อบังคับสามารถบังคับควบคุมความประพฤติของผู้ปฏิบัติงานให้อยู่ในระเบียบวินัยอันดี

6. ความพึงพอใจก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรที่ร่วมมือกันปฏิบัติงาน

7. ความพึงพอใจช่วยให้เกื้อหนุนให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสนใจสมัครใจในการทำงานต่าง ๆ

การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ อาจจะทำให้ได้หลายวิธีดังต่อไปนี้ (สาโรช ไสยสมบัติ, 2534: 39)

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอยู่แพร่หลายอีกวิธีหนึ่ง โดยการให้ผู้ตอบหรือขอความกรุณาจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด และแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกรับหรือปฏิเสธคำตอบอิสระ โดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำลังดำเนินการอยู่

2. การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับของความพึงพอใจของกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด ซึ่งเป็นวิธีการที่อาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีการสัมภาษณ์ นับว่าเป็นวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

3. การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดได้โดยวิธีการสังเกตกระทำทาง การพูด สั้น ๆ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความหิว กระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการ

กลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

1. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation)

อับราฮัม มาสโลว์ (A.H.Maslow) ค้นหาวิธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่ง ทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเองแต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

1.1 ความต้องการทางกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

1.3 ความต้องการทางสังคม (Social needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากเพื่อน

1.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือ และสถานะทางสังคม

1.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (Self – actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

บุคคลพยายามที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก ก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็จะหมดลงและเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป ตัวอย่าง เช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะชิ้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือไม่ต้องการแม้แต่อากาศที่บริสุทธิ์ (ความปลอดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (S. M. Freud) ตั้งสมมุติฐานว่าบุคคลมักไม่รู้ตัวมากกว่าพลังทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม ฟรอยด์พบว่าบุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหลายอย่าง สิ่งเร้าเหล่านั้นอยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจึงมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูด มีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมาก

ขณะที่ ชริณี เดชจินดา (2535) ได้เสนอทฤษฎีการแสวงหาความพึงพอใจไว้ว่า บุคคลพึงพอใจจะกระทำสิ่งใดก็ตามที่มีความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งที่จะได้รับความทุกข์หรือความยากลำบาก โดยอาจแบ่งประเภทความพอใจกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ

1. ความพอใจด้านจิตวิทยา (Psychological hedonism) เป็นทฤษฎีของความพึงพอใจว่ามนุษย์โดยธรรมชาติจะมีความแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใดๆ

2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistic hedonism) เป็นทฤษฎีของความพึงพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป

3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical hedonism) ทฤษฎีนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุข เพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา

ภาพถ่ายพาโนรามาแบบ 360 VR หรือภาพเสมือนจริง 360 องศาไม่ใช่ของแปลกใหม่สำหรับการถ่ายภาพ เป็นเวลามากกว่าสิบปีแล้วที่เทคโนโลยีการถ่ายภาพชนิดนี้ถือกำเนิดขึ้นมา การถ่ายภาพชนิดนี้ต้องอาศัยอุปกรณ์พิเศษทักษะและการคำนวณ ขาดความคล่องตัวจนทำให้เทคนิคนี้ไม่เป็นที่นิยมในหมู่ช่างภาพเท่าใดนักและจำกัดอยู่เพียงงานภาพแนว ทิวทัศน์และการถ่ายภาพเชิงพาณิชย์ เช่น อาคาร สถานที่เท่านั้น

จุดเด่นของภาพถ่ายพาโนรามาแบบ 360 องศาเสมือนจริงนั้นก็คือการที่ช่างภาพสามารถแสดงภาพได้รอบทิศทาง ภาพพาโนรามาแบบนี้เกิดจากการนำเอาภาพนิ่งหลายภาพมาต่อเข้าด้วยกันครบ 360 องศา การถ่ายภาพชนิดนี้ต้องอาศัยอุปกรณ์สามอย่าง อย่างแรก คือ เลนส์ตาปลา (fish-eye) ซึ่งมีองศารับภาพที่กว้างมาก ถึง 180 องศา ประการต่อมาคือกล้องถ่ายภาพ กล้องถ่ายภาพและเลนส์นั้นจะมีผลต่อจำนวนภาพที่ช่างภาพต้องถ่ายเพื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกันให้ครบ 360 องศา ตัวอย่างเช่น ถ้าใช้เลนส์ตาปลาทางยาวโฟกัส 8 มิลลิเมตรกับกล้องที่มีขนาดตัวรับภาพเทียบเท่ากับกล้อง 35 มิลลิเมตร (Full Frame) ช่างภาพอาจต้องถ่ายเพียงสามภาพก็ครบรอบ 360 องศาแล้ว ในทางเดียวกัน ถ้าใช้เลนส์ตาปลาที่มีทางยาวโฟกัสยาวกว่านั้นหรือใช้กล้องที่มีตัวรับภาพที่เล็กลง ปริมาณภาพที่ต้องถ่ายเพื่อให้ครบ 360 องศา ก็จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากเลนส์และกล้องถ่ายภาพครอบคลุมพื้นที่ได้น้อยลงนั่นเอง

องค์ประกอบสุดท้ายของการถ่ายภาพแบบพาโนรามา 360 องศาเสมือนจริงก็คือ หัวพาโนรามา (Panoramic Head) สำหรับยึดติดกับขาตั้งกล้อง หัวพาโนรามาที่มีความพิเศษตรงที่ช่างภาพสามารถ

หมุนกลิ้งไปรอบจุดศูนย์กลางที่คงที่ได้ จุดศูนย์กลางนี้ (entry point บ้างก็เรียก no parallax point) มีความสำคัญอย่างยิ่ง การจะได้ภาพพาโนรามาที่สมบูรณ์ เก็บรอยต่อได้สวยงามนั้น ตำแหน่งของเลนส์จะต้องอยู่ตรงจุดศูนย์กลางนี้เสมอ การวางเลนส์ไว้ในตำแหน่งอื่นนอกจากจุดกลางจะทำให้เกิดการเหลื่อมแสง (Parallax effect) ซึ่งเมื่อนำไปเข้าโปรแกรมต่อภาพแล้วจะเกิดการเหลื่อมกันของรอยต่อระหว่างภาพ เลนส์แต่ละเลนส์รวมทั้งกล้องแต่ละรุ่นจะมีจุดศูนย์กลางหรือจุดที่จะไม่ทำให้เกิดการเหลื่อมแสงแตกต่างกันออกไป ช่างภาพจำเป็นต้องคำนวณและทดลองหาค่าที่ถูกต้องที่สุดด้วยตัวเอง

เมื่อพิจารณาในแง่ของงานรายงานและงานสารคดีแล้ว ถือว่าภาพถ่ายพาโนรามาชนิดนี้เป็นตัวเลือกที่ดีอีกตัวหนึ่งในการนำเสนอเรื่องราว จากจุดเด่นที่ผู้ใช้สามารถมองได้รอบทิศทางนี้เองที่ช่วยให้ช่างภาพสามารถนำเสนอสิ่งที่ไม่เคยปรากฏในภาพนิ่งทั่วไปมาก่อน นั่นคือการมองเห็นว่าด้านหลังกล้องนั้นเป็นเช่นไร ช่วยเปิดมุมมองที่น่าสนใจให้แก่ผู้ชม เป็นการนำเสนอ “รอบด้าน” และเป็นการทำลายแนวคิดเรื่องของการวางกรอบภาพที่จำกัดเรื่องราวอยู่แค่บริเวณใดบริเวณหนึ่งของเหตุการณ์ซึ่งอาจเป็นภาพที่กว้างกว่านั้น

ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมาช่างภาพและสื่อบางสำนักต่างพยายามนำเอาเทคนิคการถ่ายภาพชนิดนี้เข้ามาใช้นำเสนอเหตุการณ์ต่างๆ อาทิเช่น LA Times ที่ใช้ภาพ 360 องศาประกอบเสียงมาเล่าเรื่องราวและแสดงให้เห็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากดินถล่มในสหรัฐอเมริกา หรือแม้แต่เหตุการณ์สึนามิที่ญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. 2554 ก็มีการนำภาพ 360 องศามาใช้ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับปริมาณผลงานโดยรวมแล้ว ภาพ 360 องศาไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าใดนักในหมู่ช่างภาพ สาเหตุจากความซับซ้อน ยุ่งยาก อุปกรณ์ราคาค่อนข้างสูงและบางชิ้นอาจมีน้ำหนักมากทำให้ขาดความคล่องตัว รวมทั้งต้องใช้เวลาให้การผลิตผลงานที่นานกว่าภาพถ่ายปกติ ยากต่อการออกแบบถ่ายทำ เพราะเคลื่อนที่ลำบาก เมื่อตั้งขากล้องแล้ว ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้จนถ่ายเสร็จ นอกจากนี้ภาพถ่าย 360 องศาแบบเสมือนจริงยังมีข้อจำกัดด้านสื่อที่จะใช้นำเสนอว่าต้องเป็นการนำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์เท่านั้น ข้อจำกัดเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ช่างภาพหลายคนลังเลและหลีกเลี่ยงการใช้เทคนิคตัวนี้

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการผลิตภาพ 360 องศาเสมือนจริงฉบับปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว ราคาอุปกรณ์ลายชั้นที่เคยสูงอย่างเลนส์ตาปลาหรือหัวพาโนรามาก็ค่อยๆ ปรับลดลงและมีแบบให้เลือกมากขึ้น หัวพาโนรามาบางหัวก็มีขนาดเล็กลงและน้ำหนักเบาขึ้นจนช่างภาพสามารถนำติดตัวไปเป็นอุปกรณ์เสริมได้อย่างไม่เกะกะมากนัก มีการพัฒนาโปรแกรมต่อภาพให้ฉลาดและใช้งานได้ง่ายทำให้เวลาในการผลิตงานนั้นลดลงไปมาก

อีกปัจจัยหนึ่งซึ่งอาจเข้ามามีบทบาทให้การถ่ายภาพพาโนรามา 360 องศาได้รับความนิยมมากขึ้น คือ การพัฒนาอุปกรณ์สื่อสารพกพาที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ทำให้การเข้าถึงข้อมูล

เป็นไปได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น ผู้ใช้จึงมีแนวโน้มที่จะเสพและแสวงหาข้อมูลใหม่ๆ ที่แตกต่างออกไป และทำให้การนำเสนอภาพพาโนรามาทำได้ง่าย ไม่จำกัดเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ตั้งอยู่กับที่เท่านั้น อุปกรณ์สื่อสารพกพาเนี่ยยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอให้เป็นการนำเสนอแบบ interactive มากขึ้น ภาพถ่ายพาโนรามา 360 องศาเองก็สามารถทำงานแบบ interactive ได้ คือ สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ โดยในภาพถ่าย 360 องศาช่วงภาพสามารถใส่การเชื่อมโยง วิดีโอหรือเสียง เพื่อให้ภาพถ่ายไม่เป็นเพียงภาพถ่ายแต่สามารถทำงานในรูปแบบ multimedia เป็นการเปิดพื้นที่ที่ช่วงภาพสามารถใส่เรื่องราว บทบรรยายหรือข้อมูลอื่นๆ ที่ภาพถ่ายแบบภาพนิ่งไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง ทั้งภาพ 360 องศาเสมือนจริงเนี่ยยังสามารถเชื่อมโยงระหว่างกัน เกิดเป็นการนำเสนอที่ประหนึ่งว่าผู้ชมสามารถเดินจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งได้เลยทีเดียว

แม้ว่าการถ่ายภาพพาโนรามา 360 องศาจะต้องอาศัยทักษะ ความรู้ อุปกรณ์พิเศษรวมทั้งความอดทนและเวลาค่อนข้างมาก แต่ก็ถือว่าคุ้มค่าหากช่วงภาพต้องการสร้างพื้นที่ในการนำเสนอแบบอื่นๆ ที่ต่างออกไป การถ่ายภาพพาโนรามาช่วยเพิ่มพื้นที่ในการนำเสนอ ทั้งขนาดภาพที่กว้างและมิติที่ลึก สามารถใส่ข้อมูลอื่นๆ เช่น เสียงและวิดีโอลงไปรวมทั้งอาจเชื่อมโยงภาพพาโนรามามากกว่าสองถึงสามภาพเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นการนำเสนอประหนึ่งผู้ชมสามารถเดินชมไปรอบๆ ได้ นับเป็นทางเลือกที่น่าสนใจและอาจประยุกต์มาใช้กับงานสารคดีหรือภาพรายงานอย่างจริงจังได้อีกทางหนึ่ง (เทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา. สืบค้นข้อมูล 10 เมษายน 2557, จาก <http://www.mealphotography.com/article/view/45-When-we-could-see-around-How-to-use-360VR-in-reportage-and-documentary.html?lang=th>)

การถ่ายภาพพาโนรามา สามารถแสดงภาพที่มีลักษณะโดยอ้างอิงจากมุมมองผู้ใช้เป็นหลัก ซึ่งแสดงภาพได้รอบตัวของผู้ใช้งานในลักษณะ 360 องศา หรือสามารถชมภาพได้รอบตัวตามมุมมองความต้องการของผู้ชม ดังนั้นเมื่อจะทำการถ่ายภาพรายละเอียดสูงและการถ่ายภาพพาโนรามาจะต้องมีอุปกรณ์ ต่าง ๆ ได้แก่ ขาตั้งกล้อง หัวกล้องพาโนรามา สายลั่นชัตเตอร์ และกล้องพร้อมเลนส์ตาปลา

จากนั้นจึงดำเนินการบันทึกภาพพาโนรามาตามตำแหน่งต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามทีออกแบบให้เป็นในลักษณะภาพถ่ายรายละเอียดสูง ซึ่งในแต่ละภาพที่ต้องการจะต้องถ่ายภาพในภาวะปริมาณแสงที่ต่างกันอย่างหรือกำหนดความเร็วของชัตเตอร์ (Shutter) ที่แตกต่างกัน จากนั้นเข้าสู่กระบวนการในการแปลงภาพ

การถ่ายภาพพาโนรามาจะต้องทำการถ่ายภาพทุกจุดที่กำหนดจุดนำชมในการออกแบบ โดยในขณะที่ถ่ายภาพแรกของทุกซีน (Scene) ซึ่งซีน หมายถึง มุมมองของกล้องที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นการเปลี่ยนแปลงมุมมองครั้งละ 60 องศา แต่ละซีนต้องทำการบันทึกภาพอย่างน้อย 3 ภาพที่สภาวะแสงที่

แตกต่างกัน คือ ภาวะแสงปกติ (Normal) คือ สภาวะที่รับรู้แสงมีความพอดี , สภาวะแสงมาก (Over) คือ สภาวะของแสงที่บันทึกภาพมากกว่าสภาวะปกติ และสภาวะแสงน้อย (Under) คือ สภาวะของแสงที่บันทึกภาพน้อยกว่าสภาวะปกติ ซึ่งการบันทึกภาพจะต้องทำการปรับรูรับแสงและความเร็วชัตเตอร์ ดังตัวอย่างภาพที่ 4 ข้อควรระวังในการบันทึกภาพจะต้องทำการปรับรูรับแสงและความเร็วชัตเตอร์ทุกชิ้นให้อยู่ในภาวะ Normal ของภาพแรกทุกชิ้น เนื่องจากในแต่ละมุมมองที่มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณแสงที่กล้องถ่ายภาพรับได้ไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับความเร็วชัตเตอร์ให้เหมาะสม จากนั้นทำการแปลงภาพรายละเอียดสูงด้วยโปรแกรมที่ใช้งานสำหรับการแปลงภาพรายละเอียดสูง เช่น Photomatix Pro เป็นต้น

กระบวนการในการสร้างภาพพาโนรามาเสมือนจริง โดยใช้เทคนิคการถ่ายภาพพาโนรามา กำหนดให้แต่ละจุดต้องบันทึกภาพให้ได้รายละเอียดรอบตัวเองในลักษณะ 360 องศา ในลักษณะถ่ายภาพรอบจุดหมุน พร้อมทั้งบันทึกภาพในส่วนบนได้แก่ ท้องฟ้าหรือเพดาน จากนั้นทำการต่อภาพที่ได้จากการถ่ายภาพรายละเอียดสูงให้เป็นภาพที่เรียกว่า Equirectangular ซึ่งภาพดังกล่าวจะแสดงรายละเอียดของภาพรอบตัวเอง (สุวรรณ โชติการ และคณะ. 2554)

6. เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง กับหอจดหมายเหตุสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาและประวัติของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

ประวัติศาสตร์และการพัฒนาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงส่งผลทำให้มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ตามโครงสร้างด้านภูมิศาสตร์และกระจายไปตามภูมิภาคต่างๆ ที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ โดยทั่วไป ประกอบกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีภารกิจหลักที่สำคัญประการหนึ่งคือ การทำนุบำรุงศิลปและ วัฒนธรรม จึงส่งผลให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในอดีต มีบทบาทโดดเด่นอย่างมากทางด้านการค้นคว้าวิจัยและการสืบสานทางด้านกิจกรรม ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นบทบาทขององค์กรในรูปแบบของสถาบัน ได้แก่ สถาบันทัศนคติศึกษา วิทยาเขตสงขลา สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน วิทยาเขตมหาสารคาม รวมทั้ง การมีบทบาทในการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาวิทยาเขตต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นอิสระไปจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงส่งผลให้บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกิดข้อจำกัดไม่อาจทำตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีรากฐานการพัฒนาองค์

ความรู้มากกว่า 3 ทศวรรษ มีระบบการศึกษาที่เกื้อหนุนการสืบสานศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด รวมทั้งมองเห็นจุดอ่อนทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายหลังที่วิทยาเขตต่างๆ แยกตัวเป็นอิสระ ดังที่กล่าวข้างต้น อธิการบดีศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ขณะที่ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม และคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ ตามลำดับ จึงได้เสนอโครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม ต่อมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติการกิจด้านศิลปวัฒนธรรมให้สมบูรณ์อีกทั้งได้มอบหมายให้ ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ (อาจารย์จันทร์ทิพย์ ลิ้มทอง) รับผิดชอบงานพิธีการเพื่อสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยตลอดจนหน่วยผลิตภัณฑ์คุณภาพ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์และนโยบาย ของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

โครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2543 และได้เปลี่ยนชื่อจาก สถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม เป็น สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ เพื่อให้เหมาะสมกับพันธกิจของสถาบันฯ ตามประกาศสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 19 กรกฎาคม 2547

ปรัชญาของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

“ศิลปวัฒนธรรม ยกระดับความเป็นมนุษย์”

ปณิธานของสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

“มุ่งมั่น สนับสนุน ส่งเสริม สืบสาน พัฒนาและสร้างสรรค์การศึกษา ค้นคว้าวิจัยศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์ความรู้ ภูมิปัญญา ชุมชน สังคม ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

สถาบัน วัฒนธรรมและศิลปะ จะดำเนินการบริหารจัดการหอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ แหล่งรวบรวมและพัฒนาฐานข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยด้านการอนุรักษ์ สืบสานและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ

ภารกิจหลักที่สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ เน้นการดำเนินงาน

1. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดำเนิน งานหอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อทำหน้าที่ในการเก็บรักษาเอกสาร เชิงประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคุณค่าทางการบริหาร คุณค่าทางกฎหมาย คุณค่าทางประวัติศาสตร์ และคุณค่าทางการเงิน
3. บริการและดำเนินงานหอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เป็นแหล่งศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและชุมชน

4. ดำเนินงานการอนุรักษ์ สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม โดยสร้างกระบวนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ด้านศิลปวัฒนธรรม จัดทำฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งยังร่วมมือและประสานงานกับสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กร ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อการศึกษาและค้นคว้าวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

5. เป็นหน่วยงานจัดอบรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่ผู้สนใจ ทั้งภายในและภายนอก

6. สร้างกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย โดยจัดการเรียนรู้ในระบบ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผสมผสานสัมพันธ์กับวัฒนธรรมชุมชน

โครงสร้างการบริหารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วยหอจดหมายเหตุ หอเกียรติยศ และพิพิธภัณฑ์การศึกษา โดยตั้งอยู่ ณ อาคารประสานมิตร (อาคาร 3) ที่เริ่มเปิดใช้เมื่อปี พุทธศักราช 2495 เป็นอาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และเป็นห้องทำงานของผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยอินเดียนา ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับ มหาวิทยาลัยอินเดียนา รวมทั้งใช้เป็นสำนักงานบริหารของศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา นอกจากนี้อาคารประสานมิตร ยังเป็นศูนย์รวมคณาจารย์และนิสิต ทั้งด้านการเรียนการสอน การทำกิจกรรม การสนทนา และการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตลอดมา

ภายในหอจดหมายเหตุ แบ่งเป็นห้องจัดแสดงต่างๆ ดังนี้

ห้องเทพอาสน์ทงภูมิ จัดแสดงนิทรรศการถาวร พระบรมสาทิสลักษณ์คู่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขณะทรงพระเยาว์ พระบรมราชโอรสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตั้งจัดแสดงฉลองพระองค์ครุยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช 2529 โต๊ะทรงงาน ชุดรับแขก ขณะทรงพระอักษรระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ห้องจารัตถลักษณะ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการถาวร เพื่อบอกเล่าความเป็นมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน และการก้าวไปสู่อนาคตอย่างผู้รู้จักรากฐานอย่างมีแก่นสาระของมหาวิทยาลัย จัดแสดง โดยมีหลักฐานทางเอกสาร วัตถุสิ่งของ และประวัติบุคคลสำคัญ เริ่มต้นด้วย ศาสตราจารย์หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล ผู้ก่อตั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย

ห้องปฐมบรรพต เป็นห้องมัลติมีเดีย ขนาด 50 ที่นั่ง เพื่อนำเสนอสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้อง ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาตั้งแต่การก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เมื่อ พ.ศ. 2492 จนเป็นวิทยาลัย วิชาการศึกษา และต่อสู่จนได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน พ.ศ. 2517 อยู่บริเวณชั้นล่างของอาคาร 3 ปัจจุบันชื่อ อาคารประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็น ห้องที่มีเครื่องมือไฮเทคทันสมัยพร้อมในการนำเสนอสื่อต่าง ๆ และห้องนี้ยังสามารถปรับใช้ เป็นห้องบรรยายขนาดกลางได้

ห้องวิชานิทรรศน์ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน โดยนำเอกสารและวัตถุสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้อง โดยเลือกช่วงเวลาการจัดแสดงที่ตรงกับเหตุการณ์สำคัญๆ ของมหาวิทยาลัย และ นิทรรศการด้านวิชาการอื่นๆ

ห้องสืบค้นข้อมูล เป็นห้องเก็บรักษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เอกสาร บุคคล ภาพถ่าย ฟิล์มแผ่นผังและประวัติอาคาร รวมถึงหนังสือวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อบริการ แก่ผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าวิจัย

หอเกียรติยศ (Hall of Fame) เป็นห้องแสดงประวัติและผลงานของผู้ก่อตั้ง และท่านผู้มี คุญูปการอันยิ่งใหญ่ที่สัมพันธ์กับแก่นสาระของมหาวิทยาลัย (แผ่นพับประชาสัมพันธ์หอจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ออนไลน์)

จากความสำคัญดังกล่าวที่ได้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยมาทั้งหมดได้สรุปว่า การนำเอา เทคโนโลยีเสมือนจริง มาพัฒนาการสร้าง เว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อให้ผู้เข้าชมสะดวกต่อการเข้าชมได้ด้วยตนเองเพื่อให้ได้ความรู้ ประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยได้ถูกต้อง และเพิ่มความน่าสนใจต่อการเข้าชม เว็บไซต์ หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มานัสค์ ปฐมวิริยะวงศ์ (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ต่อเว็บไซต์สถาบันของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการใช้ เหตุผลที่ใช้เว็บไซต์ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ และระดับความพึงพอใจต่อ เว็บไซต์สถาบันของนักศึกษา ใช้วิธีการสำรวจ สุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 400 คน พบว่า พฤติกรรม การใช้เว็บไซต์สถาบันมีความถี่ 1 – 3 ครั้งต่อเดือน แต่ละครั้งใช้เวลา 15 – 29 นาที ส่วนใหญ่เข้า เว็บไซต์เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร และเพื่อติดต่อสื่อสารกับสถาบันในระบบของการลงทะเบียน การ ตรวจสอบผลการศึกษา และการสืบค้นข้อมูลประกอบการศึกษา วิจัย และรายงาน ผลเปรียบเทียบ ด้านเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่าไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์สถาบัน แต่นักศึกษาที่มี

เครื่องคอมพิวเตอร์ และโมเด็มของตนเองจะมีพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์แตกต่างกับนักศึกษาที่ไม่มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประเด็นความต้องการของนักศึกษา มากที่สุด คือ ต้องการให้เว็บไซต์ของสถาบันปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ รองลงมาคือควรปรับปรุงการออกแบบตกแต่งเว็บไซต์ และจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบเพื่อสืบค้นได้ง่าย มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มความสามารถของเครื่องบริการ เพื่อการเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ที่น่าสนใจ เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

ศุภชัย ธรรมวงศ์ (2551) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงเว็บไซต์สำนักงานฯ ให้เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และเป็นเครื่องมือในการทำงาน โดยใช้ภาษาพีเอชพี และโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล เว็บไซต์แบ่งได้ 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนของเจ้าหน้าที่และบุคคลทั่วไป และส่วนระบบบริหารจัดการข้อมูล เป็นส่วนของผู้ดูแลระบบและผู้รับผิดชอบจากแต่ละหน่วยงาน ให้บริการข้อมูลได้แก่ ข้อมูลวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ การจองการใช้งานห้องประชุม รถยนต์ เครื่องโปรเจคเตอร์ การจัดการข้อมูลประชากร สถานการณ์โรคเอดส์ การจัดอันดับสถานการณ์โรคติดต่อต่าง ๆ การจัดการข้อมูลบุคลากร การจัดการไฟล์ดาวน์โหลด การจัดการอัลบั้มภาพ การจัดการข่าวกิจกรรม ข่าวประกวดราคา ข่าวประชาสัมพันธ์ บทความ ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามพบว่า 1) กลุ่มผู้ดูแลระบบ มีความพึงพอใจในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.35) 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบข้อมูล มีความพึงพอใจในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.25) 3) กลุ่มเจ้าหน้าที่ และบุคคลทั่วไป มีความพึงพอใจระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.75) สรุปได้ว่าเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

นิตยา บุญรัตน์ (2553 : บทคัดย่อ) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ อาจารย์และนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ รวมทั้งหมด 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการ ออกแบบสัญลักษณ์ทางในเว็บเพจ และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้

สติเวอร์ส (Stivers. 2003: Online) ศึกษาแบบจำลองการตัดสินใจในการพัฒนาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับสถาบันอุดมศึกษา งานวิจัยนี้พบว่า เว็บไซต์ได้กลายเป็นสื่อหลัก ที่ใช้ใน

การติดต่อสื่อสารระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับคนทั่วไปที่สนใจจะเข้าศึกษาในสถาบันนั้นๆ ดังนั้น จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้จึงแยกออกเป็น 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพิจารณาหาหนทางที่ดีที่สุดที่ช่วยในการตัดสินใจในการออกแบบเว็บไซต์สำหรับสถาบันอุดมศึกษา และ 2) เพื่อวัดทัศนคติของผู้ใช้เว็บไซต์ที่มีต่อเว็บไซต์ของแต่ละสถาบัน จำแนกตามส่วนประกอบต่างๆ ของเว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ออกแบบเว็บไซต์ตามคู่มือใดๆ ทั้งยังไม่เคยตรวจวัดประสิทธิภาพของเว็บไซต์อีกด้วย นอกจากนี้วัตถุประสงค์ในการออกแบบเว็บไซต์ของแต่ละสถาบันนั้นเน้นความสำคัญไปที่ความถูกต้องและคุณภาพของข้อมูล ในขณะที่ผู้ใช้เว็บไซต์นั้นให้ความสำคัญกับความเร็วและรูปแบบของเว็บไซต์

อิสสา (Issa. 2007: Online) ศึกษาการพัฒนาและประเมินผลวิธีการออกแบบเว็บไซต์ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลัก 4 ประการที่ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ 2) การกลับมาใช้เว็บไซต์อีก 3) ความง่ายในการใช้งาน และ 4) การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลเป็นตัวแทนบริษัทพัฒนาเว็บไซต์ ผลจากการวิจัยพบว่า การพัฒนาเว็บไซต์โดยใช้องค์ประกอบหลัก 4 ประการดังกล่าว สามารถพัฒนาเว็บไซต์ให้ประสบความสำเร็จ ช่วยให้เว็บไซต์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนา เว็บไซต์หอจดหมายเหตุสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลอง หาคุณภาพและความพึงพอใจ
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 6 คน
- 1.2 บุคคลที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 100 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2.2 แบบประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ
- 2.3 แบบประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มผู้ใช้งาน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

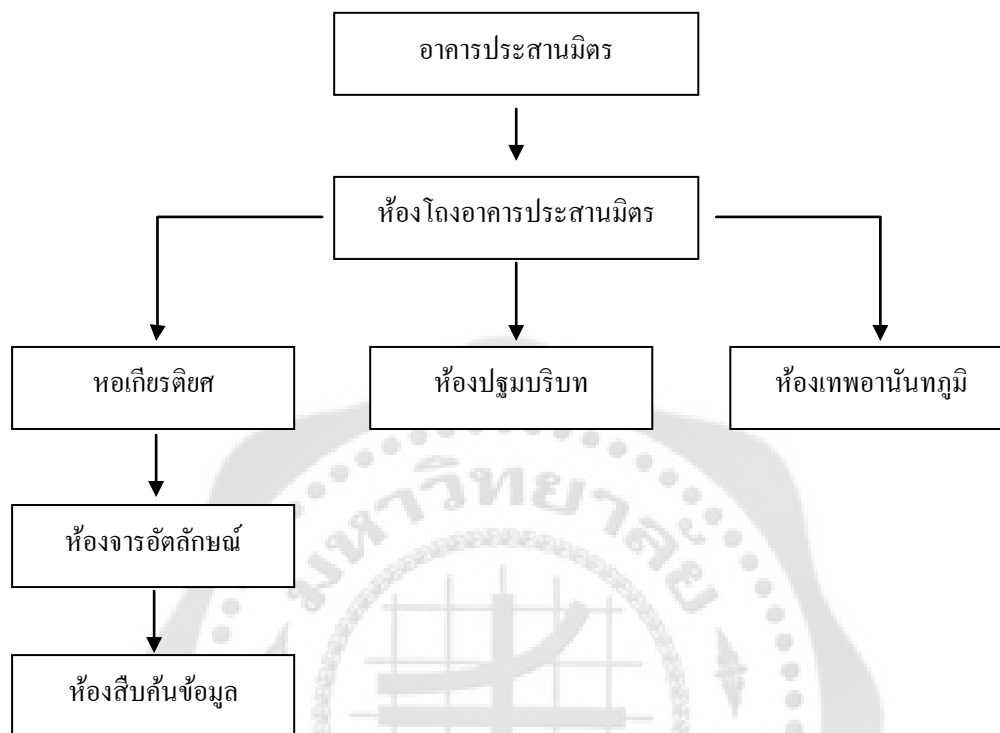
3.1 การสร้างเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาเว็บไซต์ หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการ กำหนดเป้าหมายและวางแผน เพื่อให้การทำงานในแต่ละขั้นมีแนวทางที่ชัดเจน และถูกวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ เว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีวัตถุประสงค์ในการสร้างเว็บไซต์ในรูปแบบการใช้เทคนิคภาพถ่าย 360 องศา เพื่อให้เกิดความน่าสนใจต่อผู้ให้บริการเว็บไซต์ และให้ผู้ให้บริการได้รับความพึงพอใจต่อการใช้บริการเว็บไซต์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งานเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดคือ นิสิต บุคลากร และผู้สนใจทั่วไป
3. รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากแหล่งข้อมูล จากแผ่นพับ นิตยสาร เว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับสร้างเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงสื่อประเภทอื่นๆ เช่น ภาพถ่าย วิดีโอ ที่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน และเป็นประโยชน์ในการนำเสนอ
4. ศึกษาเนื้อหาการสร้างเว็บไซต์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการพัฒนาเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อให้ต้องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนทฤษฎีของ (ดวงพร เกีย่งคำ. 2549) ดังต่อไปนี้

4.1 วางแผนการสร้างเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการกำหนดขอบเขตเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ที่มีคุณภาพ ทั้งด้านเนื้อหา ของหอดจดหมายเหตุ การออกแบบ ซอร์ฟแวร์ที่ใช้ คือ PT Gui, Pano 2 VR และ joomla งบประมาณ 3,000 บาท และระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างเว็บไซต์ประมาณ 3 เดือน

4.2 วิเคราะห์และจัดโครงสร้างข้อมูล นำเนื้อหาที่ได้มาวิเคราะห์ ว่าต้องแบ่งเนื้อหา ออกแบบหน้าเว็บเพื่อจัดแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อสร้างเป็นแผนที่เว็บไซต์ (Site Map)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 ออกแบบเว็บเพจและเตรียมข้อมูล นำเนื้อหาที่ได้จัดเตรียมและผ่านการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยอาจารย์ที่ปรึกษามาเรียบเรียง มากการบริหารจัดการเนื้อหาของ เว็บไซต์ รวมถึงการเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเว็บไซต์ ระบบเมนู เกจัน เมนู ลิงค์และปุ่มต่างๆ ภายใน เว็บไซต์ เพื่อให้ผู้เข้ามาใช้งานสามารถใช้ได้ง่ายและสะดวก โดยทำการออกแบบเลย์เอาต์ตำแหน่งเมนู ออกแบบหน้าเว็บไซต์ ออกแบบด้านกราฟิกของเว็บไซต์ และองค์ประกอบต่างๆ ตามแผนที่เว็บไซต์ (Site Map) ที่ได้สร้างขึ้น

4.4 ลงมือสร้างและทดสอบ พัฒนาเว็บไซต์ตามหลักและวิธีการออกแบบเว็บไซต์ยุค 2.0 โดยแต่ละเว็บเพจจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ทั้งการออกแบบ เมนู และระบบเมนู เกจัน ที่ใช้งาน ง่าย ตามที่ได้ออกแบบไว้ ทั้งด้านกราฟิก เนื้อหาของเว็บไซต์เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์หอ จดหมายเหตุ วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.4.1 นำเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านเนื้อหา และองค์ประกอบต่างๆ ภายในเว็บไซต์ว่าสามารถใช้งานได้สมบูรณ์หรือไม่ เช่น เมนูต่างๆ ลิงค์ หรือระบบเมนูอื่นรวมทั้งการทดสอบใช้เว็บไซต์ในสภาพที่แตกต่างกัน เช่น บราวเซอร์ชนิดและรุ่นที่แตกต่างกัน ความละเอียดของหน้าจอที่แตกต่างกัน เป็นต้น ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.4.2 นำเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปทำการทดสอบภายใต้ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output> โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน แบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา 3 ท่าน ประเมินคุณภาพและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาให้คำแนะนำว่า ควรตรวจสอบเนื้อหาให้ถูกต้อง การใช้คำศัพท์ควรตรวจสอบเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักภาษา คำแนะนำผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้คำแนะนำว่าควรใส่ข้อความและรูปภาพอธิบายให้ครบทุกบอร์ดยของการจัดแสดงที่แสดงอยู่ในเว็บไซต์เพื่อให้ผู้ใช้บริการเว็บไซต์เข้าถึงข้อมูลของหोजดหมายเหตุได้อย่างครบถ้วน จากนั้นผู้วิจัยจึงปรับปรุงเว็บไซต์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทำการแก้ไขปรับจนได้เกณฑ์คุณภาพที่กำหนด 3.51 ขึ้นไป

4.5 เผยแพร่และส่งเสริมให้เป็นที่รู้จัก ทำการเผยแพร่ โดยนำเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจนผ่านเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดทำการอัปโหลดขึ้น Server เพื่อทำการประชาสัมพันธ์ ผ่าน ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output> แล้วทำการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คต่างๆ เช่น Facebook เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าชมเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นเวลา 90 วัน จากนั้นทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจออนไลน์มาทำการวิเคราะห์ผลโดยวิธีการทางสถิติเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เข้าใช้เว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

4.6 ดูแลและปรับปรุงต่อเนื่อง เว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เผยแพร่ออกไปแล้ว มีการดูแลและ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกว่ามีเปลี่ยนแปลง มีความใหม่ ทันสมัย

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินคุณภาพ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2.2. สร้างแบบประเมินคุณภาพ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และชุดสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง ต้องปรับปรุง ใช้ไม่ได้ โดยมีค่าคะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพดีมาก

4 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพดี

3 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุงแก้ไข

1 คะแนน หมายถึง ใช้ไม่ได้

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการประเมินใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก

3.51 - 4.50 หมายถึง มีคุณภาพดี

2.51 - 3.50 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุงแก้ไข

1.00 - 1.50 หมายถึง ใช้ไม่ได้

เกณฑ์ที่ผู้วิจัยค้นคว้ากำหนด คือ ค่าเฉลี่ยที่ต้องได้มีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3.2.3. นำแบบประเมินคุณภาพ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษาที่สร้างขึ้น ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม และทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.2.4. นำแบบ ประเมินคุณภาพ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วตามคำแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งมีจำนวนข้อคำถาม ทั้งด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษารวม ทั้งหมด 23 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิธีการหาค่า IOC ของแบบประเมิน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้ วิจัยสร้างขึ้นมี

ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย (รายละเอียด ภาคผนวก ข)

3.2.5. นำแบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา และทางทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำการประเมินคุณภาพของ เว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2.6. นำแบบประเมินคุณภาพเว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน แล้วนำมาวิเคราะห์ผลโดยวิธีทางสถิติต่อไป

3.3 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้เว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เว็บไซต์หोजดหมายเหตุ สถาบันและวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.3.2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้หोजดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก พอใจปานกลาง พอใจน้อย ไม่พอใจ โดยมีค่าระดับความคิดเห็นดังนี้

5 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมาก

3 คะแนน หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 คะแนน หมายถึง ไม่พึงพอใจ

เกณฑ์ในการแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจมี ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่พึงพอใจ

3.3.3. นำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งมีจำนวนข้อคำถาม ทั้งหมด 12 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิธีการหาค่า IOC ของแบบประเมิน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย (รายละเอียด ภาคผนวก ข)

3.3.5. นำแบบประเมินความพึงพอใจ ไปทดลองใช้กับ นิสิต บุคลากร และผู้สนใจทั่วไป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยวิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าทดลองเข้าใช้บริการเว็บไซต์แล้วตอบทำแบบสอบถามออนไลน์ภายในเว็บไซต์ จากนั้นนำมาคำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด . 2545: 99) ซึ่งจะกำหนดให้ได้ ค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัยได้ ทั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.90 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป (รายละเอียด ภาคผนวก ค)

3.3.6. นำแบบประเมินความพึงพอใจ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจในการใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.3.7. นำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผ่านการประเมิน จากกลุ่มตัวอย่างทำการวิเคราะห์ผลโดยวิธีทางสถิติ ต่อไป

4. การดำเนินการทดลองหาคุณภาพและความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือด้านคุณภาพของเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และด้านความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งผู้ประเมินเป็น 2 กลุ่ม

การประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีวิธีการดังนี้

1. ติดต่อทาบทามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญมาประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ทำเอกสารแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
3. ทำการเปิดเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่พร้อมจะทำการทดสอบ ภายใต้ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output>
4. อธิบายรายละเอียดของเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ ถึงรูปแบบเว็บไซต์ กลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ในการทดลอง วิธีการใช้งานของเว็บไซต์ อธิบายถึงเมนูการใช้งานต่างๆ ของเว็บไซต์ ผู้วิจัยสาธิตวิธีการใช้งานแก่ผู้เชี่ยวชาญ อธิบายข้อมูลเนื้อหาของห้องต่างๆ ในหอจดหมายเหตุให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบ
5. ผู้เชี่ยวชาญทดลองใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินคุณภาพเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามแบบประเมินที่ได้ออกแบบไว้
7. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคุณภาพ นำ ผลมาวิเคราะห์ผลที่ได้คือ เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมแล้วศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีคุณภาพในระดับดีมาก

การประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการดังนี้

1. เปิดเว็บไซต์ และทำการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายใต้ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output>
2. ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค เพื่อให้กลุ่มได้ทราบ และเข้าถึงได้
3. กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แล้วได้เข้าไปทำแบบสอบถามความพึงพอใจออนไลน์ภายในเว็บไซต์จนเสร็จสมบูรณ์

4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ ระหว่าง เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 2 เดือน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ชุด นำผลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน มาวิเคราะห์ ข้อมูล ได้ผลความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

5. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติในการหาคุณภาพ และความพึงพอใจของเว็บไซต์หอดจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่า IOC
2. ค่าความเชื่อมั่น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการจัดการบริหารเนื้อหาบนเว็บไซต์ เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนผู้ตอบข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเว็บไซต์

1. การหาคุณภาพจากการประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา 3 ท่าน รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา (N=3)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1. รูปแบบการนำเสนอ	4.80	0.32	ดีมาก
1.1 เมนู คำสั่ง และปุ่มต่างๆ ใช้งานง่าย	4.67	0.58	ดีมาก
1.2 รูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ	5.00	0.00	ดีมาก
1.3 การเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม	4.67	0.58	ดีมาก
1.4 เทคนิคที่ใช้การนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา	4.67	0.58	ดีมาก
1.5 ความสะดวกต่อการเข้าถึงในการใช้	5.00	0.00	ดีมาก
2. กราฟิก ตัวอักษร และสี	4.67	0.21	ดีมาก
2.1 ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้ อ่านง่าย สบายตา	4.33	0.58	ดี
2.2 ใช้สีสวยงาม สบายตา ไม่ฉูดฉาด	4.67	0.58	ดีมาก
2.3 ความเหมาะสมของแบบตัวอักษร	4.67	0.58	ดีมาก
2.4 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.67	0.58	ดีมาก
2.5 ความชัดเจนของภาพที่ใช้ประกอบ	4.67	0.58	ดีมาก
2.6 ขนาดของภาพที่แสดงบนหน้าจอมีความเหมาะสม	4.67	0.58	ดีมาก
2.7 ความชัดเจนของภาพวิดิทัศน์	5.00	0.00	ดีมาก
2.8 การจัดวางตำแหน่งข้อความตัวอักษรและภาพมีความเหมาะสม	4.67	0.58	ดีมาก
3. เสียงวิดิทัศน์	5.00	0.00	ดีมาก
3.1 ความชัดเจนของเสียงวิดิทัศน์	5.00	0.00	ดีมาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.82	0.16	ดีมาก

จากตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน พบว่าคุณภาพโดยรวมของเว็บไซต์มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.82$, SD = 0.16) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านของการประเมินพบว่า

รูปแบบการนำเสนอ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.80$, SD = 0.32) โดยรูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, SD = 0.00) ความสะดวกต่อการเข้าถึงในการ

ให้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) เมนู คำสั่ง และปุ่มต่างๆ ใช้งานง่าย อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$)

กราฟิก ตัวอักษร และสี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$) โดยความชัดเจนของภาพวิดิทัศน์อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) ใช้สีสวยงาม สบายตา ไม่ฉูดฉาด อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$) และความเหมาะสมของแบบตัวอักษร อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$)

เสียงวิดิทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) โดยความชัดเจนของวิดิทัศน์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$)

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำปรับปรุงดังนี้

1. ควรเพิ่มข้อมูลและรูปภาพให้ครบทุกบอร์ดิในส่วนของการจัดแสดงของ หอจดหมายเหตุ วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ควรเน้นให้ผู้ชมสามารถอ่านรายละเอียดต่างๆ ที่มีในการจัดแสดงได้ด้วย

ตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา (N=3)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.87	0.32	ดีมาก
1.1 ความชัดเจนและถูกต้องของเนื้อหา	4.67	0.58	ดีมาก
1.2 ความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา	5.00	0.00	ดีมาก
1.3 ปริมาณเนื้อหาในแต่ละตอนมีความเหมาะสม	4.67	0.58	ดีมาก
1.4 ความน่าสนใจในการนำเสนอ	5.00	0.00	ดีมาก
1.5 ความเหมาะสมของภาพประกอบ	5.00	0.00	ดีมาก
2. การใช้ภาษา	4.75	0.29	ดีมาก
2.1 การใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา	5.00	0.00	ดีมาก
2.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.67	0.58	ดีมาก
2.3 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4.67	0.58	ดีมาก
2.4 ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	4.67	0.58	ดีมาก
ผลเฉลี่ยโดยรวม	4.81	0.02	ดีมาก

จากตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน พบว่าคุณภาพโดยรวมของเว็บไซต์มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.81$, $SD = 0.02$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านของการประเมินพบว่า

เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.87$, $SD = 0.32$) โดยความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) ความน่าสนใจในการนำเสนอ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) และความเหมาะสมของภาพประกอบ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$)

การใช้ภาษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.75$, $SD = 0.29$) โดยการใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) การใช้ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.58$)

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำปรับปรุงดังนี้
ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาให้ถูกต้อง

2. การศึกษาความพึงพอใจจากการประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้ใช้งานจำนวน 100 คน รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตาราง 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม (N=100)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. นิสิต	41	41
2. บุคลากร	23	23
3. ผู้สนใจทั่วไป	36	36

จากตาราง 3 ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น จำนวนนิสิต 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41 จำนวนบุคลากร 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และจำนวนผู้สนใจทั่วไป 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36 รวมทั้งหมด 100 คน

ตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน (N=100)

ข้อมูลการแสดงความพึงพอใจของผู้ใช้งาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
1. เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.37	0.71	พึงพอใจมาก
2. การนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจน่าติดตาม	4.33	0.72	พึงพอใจมาก
3. การจัดลำดับห้องชมเข้าใจง่าย	4.29	0.79	พึงพอใจมาก
4. การใช้งานมีความเข้าถึงได้ง่าย	4.43	0.70	พึงพอใจมาก
5. การออกแบบหน้าจอมีความน่าสนใจ	4.19	0.80	พึงพอใจมาก
6. ภาพประกอบมีความน่าสนใจ	4.27	0.72	พึงพอใจมาก
7. ภาพประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.47	0.61	พึงพอใจมาก
8. สีพื้นหลังและสีตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.17	0.74	พึงพอใจมาก
9. รูปแบบของตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.15	0.79	พึงพอใจมาก
10. ข้อมูลต่างๆสามารถแสดงผลได้อย่างรวดเร็ว	4.36	0.72	พึงพอใจมาก
11. เสียงวิดิทัศน์มีความชัดเจน	4.23	0.80	พึงพอใจมาก
12. วิดิทัศน์มีความเหมาะสม	4.21	0.79	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.29	0.06	พึงพอใจมาก

จากตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน พบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจ โดยรวม อยู่ในระดับ พึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.06$) โดยภาพประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.61$) การใช้งานมีความเข้าถึงได้ง่าย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.70$) และเนื้อหาที่น่าสนใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.71$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

ได้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีคุณภาพดีโดยใช้เทคโนโลยีภาพพาโนรามา 360 องศา ทำให้นิสิต บุคลากร และผู้สนใจทั่วไปได้ทราบถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อสถาบัน โดยผ่านการให้บริการเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรม และศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 6 คน
2. บุคคลที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. แบบประเมินคุณภาพ
3. แบบประเมินความพึงพอใจ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในการวิจัย

การแนะนำห้องจัดแสดงต่างๆ ภายในหอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นห้องจัดแสดงต่างๆ ดังนี้

ห้องเทพอาณันทภูมิ จัดแสดงนิทรรศการถาวร พระบรมสาทิสลักษณ์คู่

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขณะทรงพระเยาว์ พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จัดแสดงฉลองพระองค์ครุยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาศรีวิชัยบัณฑิตสาขาศึกษาพัฒนาศึกษาศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช 2529 โต๊ะทรงงาน ชุดรับแขก ขณะทรงพระอักษรระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ห้องจารัตถลักษณะ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการถาวร เพื่อบอกเล่าความเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการก้าวไปสู่อนาคตอย่างผู้รู้จักรากฐานอย่างมีแก่นสารของมหาวิทยาลัย จัดแสดงโดยมีหลักฐานทางเอกสาร วัตถุสิ่งของ และประวัติบุคคลสำคัญ เริ่มต้นด้วยศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ผู้ก่อตั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย

ห้องปฐมบริบท เป็นห้องมัลติมีเดีย ขนาด 50 ที่นั่ง เพื่อนำเสนอสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องประวัติศาสตร์ ความเป็นมาตั้งแต่การก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เมื่อ พ.ศ. 2492 จนเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา และต่อสู่จนได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน พ.ศ. 2517 อยู่บริเวณชั้นล่างของอาคาร 3 ปัจจุบันชื่อ อาคารประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นห้องที่มีเครื่องมือไอทีทันสมัยพร้อมในการนำเสนอสื่อต่างๆ และห้องนี้ยังสามารถปรับใช้เป็นห้องบรรยายขนาดกลางได้

ห้องวิชานิทรรศน์ เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน โดยนำเอกสารและวัตถุสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้อง โดยเลือกช่วงเวลาการจัดแสดงที่ตรงกับเหตุการณ์สำคัญๆ ของมหาวิทยาลัย และนิทรรศการด้านวิชาการอื่นๆ

ห้องสืบค้นข้อมูล เป็นห้องเก็บรักษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เอกสารบุคคล ภาพถ่าย ฟิล์มแผ่นผังและประวัติอาคาร รวมถึงหนังสือวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อบริการแก่ผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าวิจัย

หอเกียรติยศ (Hall of Fame) เป็นห้องแสดงประวัติและผลงานของผู้ก่อตั้ง และท่านผู้มีคุณูปการอันยิ่งใหญ่ที่สัมพันธ์กับแก่นสารของมหาวิทยาลัย (แผนผังประชาสัมพันธ์หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ออนไลน์)

การดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย มีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและเก็บข้อมูล
 - 1.1 ติดต่อทบทวนผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญมาประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 1.2 ทำเอกสารแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
 - 1.3 ทำการเปิดเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พร้อมจะทำการทดสอบ ภายใต้ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output>
 - 1.4 อธิบายรายละเอียดของเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ ถึงรูปแบบเว็บไซต์ กลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ในการทดลอง วิธีการใช้งานของเว็บไซต์ อธิบายถึงเมนูการใช้งานต่างๆ ของเว็บไซต์ ผู้วิจัยสาธิตวิธีการใช้งานแก่ผู้เชี่ยวชาญ อธิบายข้อมูลเนื้อหาของห้องต่างๆ ในหอจดหมายเหตุให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบ
 - 1.5 ผู้เชี่ยวชาญทดลองใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 1.6 ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินคุณภาพเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามแบบประเมินที่ได้ออกแบบไว้
 - 1.7 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคุณภาพ นำ ผลมาวิเคราะห์ผล ที่ได้คือเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมแล้วศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีคุณภาพในระดับดีมาก
2. การประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูล
 - 2.1 เปิดเว็บไซต์ และทำการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายใต้ยูอาร์แอล <http://gsc.science.swu.ac.th/output>
 - 2.2 ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค เพื่อให้กลุ่มได้ทราบ และเข้าถึงได้

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใช้เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แล้วได้เข้าไปทำแบบสอบถามความพึงพอใจออนไลน์ภายในเว็บไซต์จนเสร็จสมบูรณ์

2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ ระหว่าง เดือน ธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 จำนวน 2 เดือน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ชุด นำผลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สรุปผลการวิจัย

1. เว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณภาพเนื้อหา และคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก
2. ความพึงพอใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีคุณภาพไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เว็บไซต์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการพัฒนาซึ่ง มีการวางแผน ดำเนินการสร้าง ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตามหลักการพัฒนาเว็บไซต์ของ ดวงพร เกียงคำ (ดวงพร เกียงคำ. 2549) ในการสร้างเว็บไซต์ได้มีการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อหาคุณภาพของเว็บไซต์อย่างเป็นขั้นตอน จนได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ อยู่ในระดับ พึงพอใจมาก กล่าวได้ว่าเว็บไซต์ที่มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา สีพื้นหลังและสีตัวอักษรมีความเหมาะสม ข้อมูลต่างๆ สามารถแสดงผลได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้ใช้งาน มีความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับพอใจมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หัสณัย วิทยาพันธ์ เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (หัสณัย วิทยาพันธ์. 2554) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิตติพงษ์ จำรูญ เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (กิตติพงษ์ จำรูญ. 2551)

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การพัฒนาเว็บไซต์ควรมีทั้ง 2 ภาษา คือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อให้เว็บไซต์สามารถรองรับการเข้าชมของนักศึกษาชาวต่างชาติ และบุคคลทั่วไปที่เป็นชาวต่างชาติได้
2. ต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาเว็บไซต์ตลอดเวลาเพื่อให้เนื้อหามีความน่าสนใจอยู่ตลอดเวลาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้าใช้เว็บไซต์
3. ต้องมีการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ในหลายช่องทางเพื่อให้ผู้ใช้งานได้รู้จักเว็บไซต์ได้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการเว็บไซต์ให้มากยิ่งขึ้น
4. การนำเอาสื่อหลายประเภท ต่างๆ มารวมกัน ในการพัฒนาเว็บไซต์ ดังนั้นผู้สร้างต้องนำทฤษฎี และหลักการออกแบบมาใช้ในการดำเนินการสร้างเพื่อให้ได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพมากที่สุด
5. สามารถนำแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยสำรวจความต้องการผู้เข้าใช้เว็บไซต์เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เข้าชมเว็บไซต์ให้ได้มากที่สุด
2. ควรมีการวิจัยเว็บไซต์ในลักษณะต่างๆ เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการวิจัยและสำรวจเว็บไซต์แบบเดียวกันในหน่วยงานอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ในหน่วยงานของตนเอง

บรรณานุกรม

- กฤษณะ สถิตย์. (2542). คู่มือสร้างเว็บเพจแบบมืออาชีพด้วยดรีมวีฟเวอร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อินโฟเพรส.
- กลุ่มประชาชนเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter7-5.html>.
- กาญจนา อรุณสอนศรี. (2546). ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรไทยปราการจำกัด อำเภอชัยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายสำเนา.
- กิตติมา ปริดีล. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชนะการพิมพ์.
- กิตติพงษ์ จำรูญ. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาเว็บไซต์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ระดับปริญญาโท. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- คณิต ดวงหัตถ์. (2537). สุขภาพจิตกับความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจชั้น ประทวนในเขต เมืองและเขตชนบท ของจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ครัก; และ สตีฟ. (2545). คลิก...ไม่ต้องคิด!. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- จิตเกษม พัฒนาศิริ. (2539). เริ่มสร้างโฮมเพจด้วยเอชทีเอ็มแอล. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส แอนด์กราฟิก.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2547). คู่มือคุณภาพคณะอักษรศาสตร์. ฉบับที่ 1: ถ่ายเอกสาร.
- จักรชัย ไสอินทร์; และอรุพงษ์ กลัยาสิริ. (2542). Lunux อินเทอร์ เน็ตเซิร์ฟเวอร์. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ฉัตรชัย คงสุข. (2535). ความพึงพอใจของผู้รับบริการของแผนกคลังพัสดุ ฝ่ายกวดตาการและ โภชนาการภายในประเทศ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2526). เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสานมิตร. 2526.
- ชรีณี เดชจินดา. (2535). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์บริการจำกัดอุตสาหกรรม แขวงสามด้า เขตบางขุนเทียน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูเกียรติ โพธิ์ทอง. (2544). การพัฒนาชุดฝึกทักษะปฏิบัติบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง การ

- พิมพ์สกรีน . สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ .(2526). เทคโนโลยีการศึกษา หลักและแนวปฏิบัติ.
- มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- จิตรัตน์ รัชตะวรรณ. (2547). ออกแบบและสร้างเว็บสวดยด้วยตนเอง. นนทบุรี: โอดีซี.
- ดวงพร เกียงคำ. (2549). คู่มือการสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- ดวงพร เกียงคำ และ วงศ์ประชา จันทร์สมวงศ์. (2546). คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- ตระกูล สุวรรณดี. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้ของผู้บริหารกับความพึงพอใจของผู้ที่อยู่ในโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เทคนิคการถ่ายภาพ 360 องศา. (ออนไลน์) แหล่งที่มาจาก<http://www.mealphotography.com/article/view/45-When-we-could-see-around-How-to-use-360VR-in-reportage-and-documentary.html?lang=th>.
- ธวัชชัย ศรีสุเทพ. (2544). คัมภีร์ เว็บไซต์ไหน. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- . (2548). *Beginning web design : building web site in the right way!*. กรุงเทพฯ: makemyweb.
- นภารัตน์ เลือจพฐ. (2544). ปัจจัยที่มีผลประสิทธิภาพในการให้บริการของพนักงานประจำสำนักงานบริการโทรศัพท์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา บุญรัตน์. (2553). การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญสืบ พันธุ์ดี. (2537). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาชีววิทยา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปริญญาโท กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพร ช่างไม้. (2548). สร้างเว็บสวดยด้วย ดรีมวีฟเวอร์ เอ็มเอ็กซ์ 2004. นนทบุรี: โอดีซี.
- ปรียากร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- เป็รื่อง กุมุท.(2519). การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

แผนยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติงานสถาบันและศิลปะ พ.ศ.2551 – 2554. (ออนไลน์) แหล่งที่มา

<http://iacr.swu.ac.th/th/index.php>.

แผ่นพับประชาสัมพันธ์หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ออนไลน์) แหล่งที่มา

<http://iacr.swu.ac.th/th/index.php>.

มานีสงศ์ ปฐมวิริยะวงศ์. (2550). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเว็บไซต์สถาบันของนักศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา

<http://www.riclib.nrct.go.th/abs/2550%5Cab177813.pdf>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กรุงเทพฯ:

อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). ความพึงพอใจ. ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.

พทกัธั ศัรึบรณพัทัษั. (2544). ภาวะวิกฤตของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และนำเสนอยุทธศาสตร์

การพัฒนาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 9-10

(พ.ศ. 2545-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

พิัทัษั ตรุษัทึบ. (2538). ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของ

กรุงเทพฯ: ศึกษากรณีสำนักงานเขตยานนาวา. ภาคนิพนธ์ปริญญาโท.

สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

วารินทร์ รัชมีพรหม. (2542). การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน . กรุงเทพฯ :ภาควิชา

เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิเศษศักดิ์ ไครตอาษา; และคนอื่นๆ. (2542). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:

เอ็ดดูเคชั่น.

วิทยา เรืองพรวิสุทธิ. (2539). เรียนอินเทอร์เน็ตผ่านเวิลด์ไวด์เว็บอย่างง่าย. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

วิรุฬั พรณทเวิ. (2542). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานกระทรวง

มหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

วิรัช อภิรัตนกุล. (2535). การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์.กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศ

ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระ ไทยพานิช. (2529). 57 วิธีการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ ศิริวิชชุพงษ์. (2542). แนวโน้มสื่อโฆษณาบนอินเทอร์เน็ตไทยในทศวรรษหน้า

(พ.ศ. 2542-2551). วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ศุภชัย ธรรมวงศ์. (2551) การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ออนไลน์). แหล่งที่มา

http://ss.lib.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/fulltext.php?id=18408.

สง่า ภู่องรงค์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามอำเภอตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และความพึงพอใจของข้าราชการสำนักงานศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

สมาน ลอยฟ้า. (2544, มกราคม-มีนาคม). การประเมินเว็บไซต์. คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มข. 18(2): 1-9.

สะอาด ตันสุกผล. (2513) การประชาสัมพันธ์ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนประชาสัมพันธ์.

สาโรช ไสยสมบัติ. (2534). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

สุปราณี ธีรไกรศรี. (2542). HTML 4 visual guide. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.

สุวรรณ โชติการ และคณะ. (2554) . การพัฒนาพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เสมือนจริง โบราณสถานในเขตเทศบาลนครสงขลาโดยใช้เทคนิคการถ่ายภาพรายละเอียดสูง (HDR: High Dynamic Range) และภาพพาโนรามาเสมือนจริง (Virtual Panoramic): บทคัดย่อ. ถ่ายเอกสาร.

สุเทพ พานิชพันธุ์. (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.

เสรี วงษ์มณฑา. (2525). โฆษณา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติพิทักษ์.

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

หน้าที่ของการประชาสัมพันธ์. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sms/market/Unit8/SUBM1/U813-1.htm>.

หลักในการออกแบบเว็บไซต์. (ออนไลน์) แหล่งที่มา http://school.obec.go.th/pp_school/html/makeweb1.htm.

หัตถ์นิย วิทยาพันธ์. (2554). *การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
ถ่ายเอกสาร.

อดิศักดิ์ อนันนนับ. (2540). *ธุรกิจการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Beranys, Edward L.(1977). *In Praise of Books: Public Relations Quarterly*; Fall77, Vol. 22 Issue 3, p13.

Borg,Walter R. & Merigith D. Gall. (1989). *Educational Research: an Introduction*.
5th ed. New York: Longman.

Borich, Gary D. (1992). *Effective Teaching Methods*. New York: Macmillan.

Chickering, Arthur W. (1993). *Education and Indentity*. 2nd ed. San Fransisco, CA. :
Jossey-Bass.

Cutlip, S. M. and Center, A. (1978). *Effective Public Relations*. (Fifth edition). Prentice-Hall, Inc.
p. 8.

Gagne, Robert M. & Leslie Briggs. (1984). *Principle of Instructional Design*. New
York: Holt, Rinehart and Winston.

Gay, L. R. (1976). *Educational Research Competencies for Analysis and Application*. New York: Merrill Publishing.Marston 1977: 4.

Geest, Thea van der. (2001). *Web site design is communication design*. Amsterdam:
John Benjamins.

Good, c. V. (Ed.). (1973). *Dictionary of education (3rded.)*. New York: McGraw-Hill.

Hornby, A. F. (2000). *Advance learner's dictionary (6th ed.)*. London, England:
Oxford University.

Issa, Tomayess Boutros. (2007). *Development and Evaluation of a Methodology for Developing Websites*. Retrieved July 18, 2009, from: http://espace.library.curtin.edu.au/R/?func=dbin-jump-full&object_id=17908.

Kentie, Peter. (2002). *Web design tools and techniques*. Berkeley. Ca: Peachpit.

Kotler, E. L. and H. L. Armstrong. (2002). *Citizen evaluation and urban management: Services delivery in an era of protest*. Harper & Row. New York.

- Marston, John E. (1977). *The nature of public relations*. New York: McGraw-Hill.
- Quirk, R. (1987). *Longman dictionary of contemporary English (2nd ed.)*. London, England: Richard Clay Ltd.
- Skager, Rodney. (1978). *Lifelong Education and Evaluation practice*. Oxford: Frankfurt Unesco Institute for Education.
- Sklar, Joel. (2003). *Principles of Web design*. 2nd ed. Boston, Mass: Thomson/Course Technology.
- Stivers, Christopher Charles. (2003). *Decision Models for Design Development of Higher Education Institution World Wide Web Sites*. Retrieved August 5, 2009, from: <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=764807901&sid=2&Fmt=2&clientId=73588&RQT=309&VName=PQD>.
- Vroom, V. H. (1990). *Manage people not personnel: Motivation and performance appraisal*. Boston: Harvard Business School Press.
- Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of behavioral science (1st ed.)*. New York: Van Norstrand.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
และด้านเทคโนโลยีการศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1. ผศ.ดร.นพดล อินทร์จันทร์ ผู้อำนวยการ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. คุณจันทิรา จิตวีระ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. คุณจารย์ไฉน ไชยโยธา ภัณฑารักษ์
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

1. ผศ.ดร.ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง ผู้อำนวยการ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ.บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร.จารุวัส หนูทอง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมิน (IOC)

**ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา(IOC)**

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	ค่าIOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา(IOC)

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	ค่าIOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

**ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ของผู้เชี่ยวชาญด้านความพึงพอใจ(IOC)**

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	ค่าIOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
ผลตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

			Mean	Std Dev	Cases
1.	KON2	4.1333	.6814	30.0	
2.	KON3	4.1000	.8449	30.0	
3.	KON4	4.2000	.7611	30.0	
4.	KON5	4.0000	.8305	30.0	
5.	KON6	4.1000	.7120	30.0	
6.	KON7	4.3667	.5561	30.0	
7.	KON8	4.0000	.5872	30.0	
8.	KON9	3.9000	.7589	30.0	
9.	KON10	4.1667	.6989	30.0	
10.	KON11	4.2333	.7279	30.0	
11.	KON12	4.2333	.6789	30.0	
12.	KON1	5.0000	.0000	30.0	

*** KON1 has zero variance

Correlation Matrix

	KON2	KON3	KON4	KON5	KON6	KON7	KON8	KON9	KON10	KON11	KON12
KON2	1.0000										
KON3	.5750	1.0000									
KON4	.4787	.2896	1.0000								
KON5	.3656	.2457	.3819	1.0000							
KON6	.3269	.3268	.3436	.6415	1.0000						
KON7	.5035	.5065	.6355	.6721	.5139	1.0000					
KON8	.5170	.6255	.3086	.4243	.4124	.5280	1.0000				
KON9	.5601	.3926	.3343	.3830	.0830	.2533	.6191	1.0000			
KON10	.3861	.3212	.5834	.5347	.3811	.5471	.4201	.3576	1.0000		
KON11	.6303	.5775	.3485	.4563	.5522	.5481	.4840	.2934	.5987	1.0000	
KON12	.6758	.5591	.5072	.3670	.4494	.5876	.5190	.3146	.4966	.8629	1.0000

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

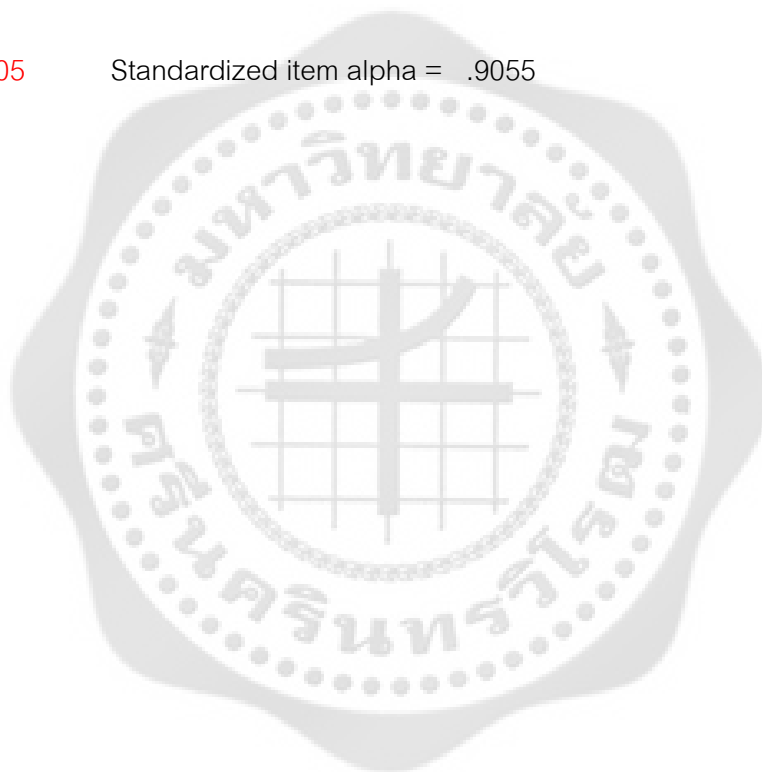
N of Cases = 30.0

Item Means	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	4.1303	3.9000	4.3667	.4667	1.1197	.0172

Reliability Coefficients 11 items

Alpha = .9005

Standardized item alpha = .9055

ภาคผนวก ง
แบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
และแบบประเมินความพึงพอใจสำหรับกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามความคิดเห็นของท่าน
ชื่อ – นามสกุล ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน.....

รายการ	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	ต้อง ปรับปรุง (2)	ใช้ไม่ได้ (1)
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
- ความชัดเจนและถูกต้องของเนื้อหา	-----	-----	-----	-----	-----
- ความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา	-----	-----	-----	-----	-----
- ปริมาณเนื้อหาในแต่ละตอนมีความเหมาะสม	-----	-----	-----	-----	-----
- ความน่าสนใจในการนำเสนอ	-----	-----	-----	-----	-----
- ความเหมาะสมของภาพประกอบ	-----	-----	-----	-----	-----
2. การใช้ภาษา					
- การใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา	-----	-----	-----	-----	-----
- การใช้ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	-----	-----	-----	-----	-----
- ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	-----	-----	-----	-----	-----
- ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	-----	-----	-----	-----	-----

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามความคิดเห็นของท่าน

ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

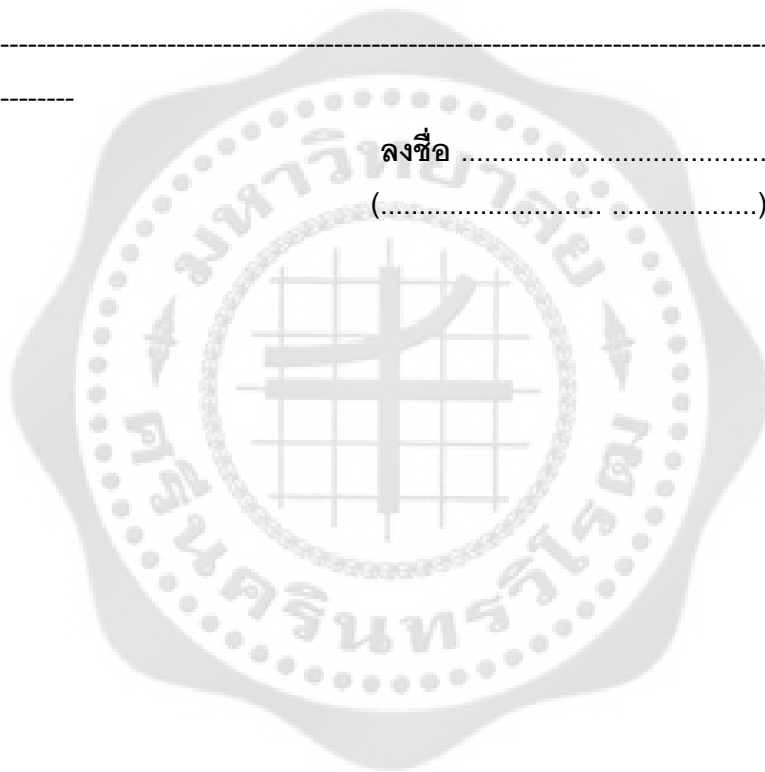
รายการ	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	ต้อง ปรับปรุง (2)	ใช้ไม่ได้ (1)
1. รูปแบบการนำเสนอ - เมนู คำสั่ง และปุ่มต่างๆ ใช้งานง่าย - รูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ - การเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม - เทคนิคที่ใช้ในการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา - ความสะดวกต่อการเข้าถึงในการใช้	-----	-----	-----	-----	-----
2. กราฟิก ตัวอักษร และสี - ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้ อ่านง่าย สบายตา - ใช้สีสวยงาม สบายตา ไม่ฉูดฉาด - ความเหมาะสมของแบบตัวอักษร - ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร - ความชัดเจนของภาพที่ใช้ประกอบ - ขนาดของภาพที่แสดงบนหน้าจอมีความเหมาะสม - ความชัดเจนของภาพวิดิทัศน์ - การจัดวางตำแหน่งข้อความตัวอักษรและภาพ มีความเหมาะสม	-----	-----	-----	-----	-----

ตารางต่อ

รายการ	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	ต้อง ปรับปรุง (2)	ใช้ไม่ได้ (1)
3. เสี่ยงวิบัติทัศน์ - ความชัดเจนของเสี่ยงวิบัติทัศน์	-----	-----	-----	-----	-----

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ การพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ สถาบัน
วัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

คำชี้แจง : แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ

สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิต ☐

☐ บุคลากร

ผู้สนใจทั่วไป ☐

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามความคิดเห็นของท่าน

รายการ	พอใจ มากที่สุด (5)	พอใจ มาก (4)	พอใจ ปาน กลาง (3)	พอใจ น้อย (2)	ไม่พอใจ (1)
1. เนื้อหาที่น่าสนใจ					
2. การนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจน่า ติดตาม	-----	-----	-----	-----	-----
3. การจัดลำดับห้องชมเข้าใจง่าย					
4. การใช้งานมีความเข้าถึงได้ง่าย	-----	-----	-----	-----	-----
5. การออกแบบหน้าจอมีความน่าสนใจ	-----	-----	-----	-----	-----
6. ภาพประกอบมีความน่าสนใจ	-----	-----	-----	-----	-----
7. ภาพประกอบมีความเหมาะสม	-----	-----	-----	-----	-----
สอดคล้องกับ เนื้อหา					

ตารางต่อ

รายการ	พอใจ มากที่สุด (5)	พอใจ มาก (4)	พอใจ ปาน กลาง (3)	พอใจ น้อย (2)	ไม่พอใจ (1)
8. สีพื้นหลังและสีตัวอักษรมีความ เหมาะสม	-----	----- -	-----	-----	----- -
9. รูปแบบของตัวอักษรมีความเหมาะสม					
10. ข้อมูลต่างๆสามารถแสดงผลได้อย่าง รวดเร็ว	----- -----	----- -----	----- -----	----- -----	----- -----
11. เสียงวิดิทัศน์มีความชัดเจน	-----	----- -	-----	-----	----- -
12. วิดิทัศน์มีความเหมาะสม	----- -----	----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- -----	----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- -----	----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- -----	----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- ----- -----

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างเว็บไซต์หอจดหมายเหตุ
สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หอจดหมายเหตุ สถาปัตยกรรมและศิลปะ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสาณมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานปุ่มควบคุม

หอจดหมายเหตุ สถาปัตยกรรมและศิลปะ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสาณมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานปุ่มควบคุม

หอจดหมายเหตุ จดบันทึกวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสาธมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานกล้อง

หอจดหมายเหตุ จดบันทึกวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสาธมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานกล้อง

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานโปรแกรม

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานโปรแกรม

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้ภาพเคลื่อนไหว

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้ภาพเคลื่อนไหว

หอจดหมายเหตุ สถาปนาวัฒนธรรมและศิลปะ:
มหาวิทยาลัยนครพนม

อาคารประสาณมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานอุปกรณ์

หอจดหมายเหตุ สถาปนาวัฒนธรรมและศิลปะ:
มหาวิทยาลัยนครพนม

อาคารประสาณมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานอุปกรณ์

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานเป็นแกลเลอรี

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสานมิตร (อาคาร 3)

การใช้งานเป็นแกลเลอรี

หอจดหมายเหตุ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารประสาธน์ (อาคาร 3)

การใช้งานโปรแกรม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – นามสกุล

นายณัฐนัย ศรีโรจน์

วันเดือนปีเกิด

18 เมษายน 2525

สถานที่เกิด จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่อยู่ปัจจุบัน

795/105 ลาดพร้าว 101 ถ.ลาดพร้าว

แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์ เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10

310ตำแหน่ง

หน้าที่การงานในปัจจุบัน

นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี

โรงเรียนไทยปฎิเทคนิคจันทบุรี

พ.ศ. 2544

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

บริหารธุรกิจ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

โรงเรียนไทยปฎิเทคนิคจันทบุรี

พ.ศ. 2549

ทลบ. เทคโนโลยีบัณฑิต

(เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง)

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. 2557

กศม. การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ